ԺԱ. ՏԱՐԻ 3088 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 16 ՄԱՐԵՐԻ 4386 23 ՄԱՅԻՍ 1894 30 [illegible] ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԼՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ

Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ده غلطه آره‌ولك غزه‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆԴՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արժէք	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	ֆրանկ	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր		Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գիտնականաց բաժնի համար		Լուսնը	50

Խմբագրութեանն ուղղուած նամակ կամ ապրանքներ ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Իրաց վիճակը բարեբաղդաբար քիչ մի աւելի վիսիթարական էր անցեալ շաբթու։ Եթէ ընդհանուր անշարժութիւնը բոլորովին հրաժեշտ առած չէ տակաւին Եւրոպայէն, և սակայն սեղանաւորական ու առեւտրական ինչ ինչ ճիւղերու մէջ գոնէ փոքր ինչ շարժում կրցանք տեսնել։

Հակառակ Լօնտրայի Պանքային ղըրկուած մեծաքանակ ոսկւոյ ձոյլերուն, որով անոր պահեստի գումարը հեռագրեն ապշեցուցիչ համեմատութիւններ կը սկսի առնել, սեղանաւորական հրապարակը բացարձակապէս ամուլ չեղաւ։ Տարեգլխէն ի վեր գրեթէ եօթը միլիոն ոսկւոյ պահեստի գումար մը մուտ Պանքան, որու մէջ է անցեալ շաբթուան կէս միլիոնը, և այս պահուս այդ դրամական մեծ հաստատութիւնն եբեռնոնը։ Դիմի ձուլածոյ ոսկի ամբարած է իր նկուղներուն մէջ։ Դրամի այս առասպելական արտահոսումին հանդէպ կարելի բան էր որ զեղչի սակերը իրենց հին վիճակին վրայ յամառէին, և հակառակ դրամատերց խումբերու նախընթաց շաբթուն ցոյց տուած խոհեմութեան և քաջոյզած զգուշաւորութեան դրամի սակոյը և զեղչի սակերը գահավէժ անկումներ կրեցին։

Կարճ պայմանաժամերով փոխառութեանց տոկոսը ի սկզբան մինչեւ ⁰/₀ 1/2ի իջաւ, բայց յետոյ, գործառութեանց շրջանակին ընդարձակուելովը, ⁰/₀ 3/4ի բարձրացաւ։ Պանքայի եռամսեայ թղթերը, որոնք տակաւին շաբաթ մը առաջ ⁰/₀ 1 1/16ն պակասով չէին կրնար զեղչուիլ անցեալ շաբթու ⁰/₀ 7/8—15/16 էն ամենայն դիւրութեամբ զեղչուեցան։

Գոնէ ոնալ չըլլայ մոռնալ թէ, այս համեմատութիւնները չպիտի կարենային պարզիլ իրենց նոր դիրքին հաստատութեանը վրայ, եթէ գործելու անշարժութիւնը շարունակէր նախընթաց շաբթուան վիճակին մէջ։ բայց համեստ ոգեւորութիւնը զոր բաղդ ունեցաւ տեսնել սեղանաւորական հրապարակը տոկոսի և դրամաղեղչի սակերը փրկեց նորագոյն անկումներէ։

Անգլիական գօնսոլիտէն, եւրոպեան օտար արժեթղթերն, ընդ որս և օսմանեանն, եգիպտականն ու պուլկարականը, մինչեւ անգամ ամերիկեան պետական և ճարտարական արժեթղթերն աղէկ բռնուած էին անցեալ շաբթու, և անոնցմէ մեծագոյն մասն առաւել կամ նուազ յաւելումներ կրեցին։

Հապա արծաթն։ անիկա ալ չուզեց անմասն մնալ հրապարակի ոգեւորութենէն և հաճեցաւ յառաջիկայոց շարժում մը ունենալ, 28 բէնտէն կամաց կամաց մինչեւ 28 11/16 բէնտ բարձրանալով, և այս միջոցին յուսոյ նշոյլներ ցանցնելով իր շուրջը։ բայց այդ շարժումն երկար չտեւեց։ հազիւ թէ կանգ առած էր, և ահա սկսաւ նահանջը։ գանգաղ ու վարանոտ նահանջ մը որ ի վերջոյ յանգեցաւ 28 3/8 բէնտայի։ Եւ սակայն այս իսկ յաջողութիւն մը կը նկատուէր արծաթին համար։ մանաւանդ թէ հնդիկ-անգլիական ընդի համեմատապէս զոհացուցիչ հանգամանքը ոչ նուազ նպաստեց արծաթի առեւտուրին։ Մայիս 1էն մինչեւ 25, 1,062,631 ունկի արծաթի առեւտրական պայմանագիր կնքուած է։

Բայց պէտք չէ յիշողութենէ վրիպեցնել թէ, սեղանաւորական հրապարակին վրայ տեսնուած ոգեւորութիւնը ուղղակի արդիւնք էր առեւտուրի հրապարակին գործունէութեան։ Աւելորդ է ըսել որ այդ գործունէութիւնը բաղձացեալ ծաւալը առած չէ տակաւին, և սակայն, հանդէպ քանի մը շաբաթներէ ի վեր տիրող մեռելական անշարժութեան՝ միսիթարական, ուրախութիւն երեւոյթ մըն է վերջապէս։

* * *

Ինչ ոգեւորութիւն որ նախընթաց շաբթուն տեղադրեց հրապարակին վրայ կը նշմարուէր՝ նոյնը զոգցեց փոխանցուեցաւ անցեալ շաբթու եւրոպական հրապարակին, և մենք գուցէ նոյնպէս գոհ չկրցինք մնալ անցեալ շաբթուան մեր առեւտրական շարժումէն որչափ եւրոպայի հրապարակը մեզ իրենէն։

Մեր հրապարակը ասկէ քանի մը տարի առաջ, առեւտուրի որոշ շրջաններ ունէր տարւոյն ընթացքին մէջ։ Առեւտուրի գլխաւոր ճիւղերը որոշ ամիսներ մեծ գործունէութիւն ցոյց կուտային կամ դարձեալ որոշ ամիսներու մէջ թոյլ ու սակաւ կ'ըլլային։ Հիմա առեւտուրի այդ կարգը ու սարքը, բնական հմաստով այդ ընթացքը բոլորովին խառնուած է։ Ամենէն գործունեայ սեպուած ամիսները անգործ կանցնին, որոնց կը հետեւի յանկարծ տենդոտ շաբաթ մը։ այն ինչ ուրախութիւն կը տիրէ այս յապաստած ոգեւորութեան համար, և ահա գործերը մէկէն ի մէկ կը կասին։ Ամառուան ամսկերուն կը նմանին հիմա գործերը։ առանց կենալու՝ ալ մը անձրեւ կը թափեն կ'անհետանան։

Բայց ինչպէս նախորդ յօդուածով դրած էինք՝ այս վիճակ իր տեղական հանգամանքը կորանցուցած է և կը տարածուի ամբողջ առեւտրական աշխարհին վրայ։ Եթէ կրցանք եւրոպական հրապարակին անցեալ շաբթուան վիճակը փոքր ինչ միսիթարական գտնել՝ ի՞նչ վատահութիւն ունինք որ յաջորդ շաբթուն միւնոյն հրապարակին վրայ երեւիական ոգերը չպիտի տիպուինք կարդալը։

ՊՕՕՐԸ

ԻՆՉ Է ԵՐԱԶԸ

Մեր աշխատակից Աբրամեան էֆ. Տէր Յակոբեանի եղբայրը Արմենակ էֆ. "ուսումնասիրեալ ազգագրագէտ Ամերիկեան կարգարանին ի Զարեհպան, մեզ դրկած է երազի վրայ ուսումնասիրութիւնի մը գրուած առաջին մասը։ Կը հրատարակենք ի սեղրեալ։ Միւս երեք մասերն ալ յաջորդաբար։

Կը փորձենք կարճ պատոյտ մ'ընել եւրոպական աշխարհին մէջ։ Գուցէ մեզ դրամի թէ անտեսական իրական կեանքի հետ կապակցութիւն ունեցող այսքան կարեւոր խնդիրներ, պիտի զբաղեցնեմ ընթերցողները մոռացածին պատերներու բացատրութեամբ։ Բայց միթէ երազը նոյն իսկ իրական կեանց հատիմը չէ՞։ Մարդ տաժանելի պիտի ըլլար կեանքն, եթէ առողջաբեր իրականութեանց շարքն ըլլար միայն։ Այդ մոռացածին պատկերներ քանի՞ քաղաքերութիւն ներշնչած են յոսատատութեան ժամերու մէջ և միսիթարութիւն վշտաց մէջ։

Յօդուածս նպատակն է բացատրել, Ա. երազն իբր հոգեբանական երեւոյթ, Բ. երազի աղբիւրներն, Գ. երազի մի քանի յաղակից երեւոյթներն և Դ. գուշակ երազն։

Ա.

ԵՐԱԶՆ ԻԲՐ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԵՐԵՒՈՅԹ

Կան կարգ մը հոգեբանական երեւոյթներ որ ծագում կառնուն այն սերտ յարաբերութենէն որ կայ մոռացումի և մարմնոյն և մանաւանդ ղգային դրութեան միջեւ։ Այլ եւս հաստատուած իրողութիւն մ'է ամենէն պահպանողական հոգեբաններն համար թէ մարմինը կը ներգործէ մոռացումի վրայ, թէ ուղիղը։ Ղգային դրութեան կիզբերը, մոռացումի գործարան է, և անոր որոշութիւնը կ'որոշէ մոռացումի կարողութեանց հանգամանքն և սահմանն։ Սոյն իրողութիւն այնքան ուշագրաւ է որ գրաւած է վերջերս որ ծնունդ տուած է փիլիսոփայութեան աւելի հպապուրիչ դրութեան մը, որ է բնախօսական հոգեբանութիւն, որուն բազմարդիւն ուխտաւորներէն մին հանդիսացած է Բօլ ժանէ ֆրանսայի իմաստասէրն։ Այս նոր դրութեան ձգտումն է հաշտեցնել բնական գիտութիւնը և հոգեբանութիւնը, և իրաբանչիւրին յատկացնել իւր արդար բաժինը մարդուն իմացական յօրինուածութեան մէջ։

Մոռացումի և ղգային դրութեան այս անվնաս գործակցութենէն ծագում առնող գլխաւոր երեւոյթներն են քոն, քնաբերելոն և էրաբ։ այս վերջինը, որ այժմ զմեզ զբաղեցնելն է, ոչ այլ ինչ է, բայց եթէ քնոյ ինքնին կատարուած մոռացումն գործունէութիւն մ'է զոր չէրայ կը յիշենք, ուրեմն չը յիշելիս ապացոյց մը չը կրնար լինիլ թէ միտքը գործած չէ, այլ թէ անոր կատարած գործողութիւնը չենք յիշեր երբ կ'արթննանք։

Երազ չտեսնելը ոչ թէ մոռային գործողութեան, այլ յիշողութեան բացակայութիւն է։ Յիշողութեան օրէնք մ'է թէ մոռացումն գործողութիւններն աւելի ընդունակ են վերարտադրուելու կամ յիշողութեան, որը զօրաւոր ապատրութիւն մը կը գործեն մեր վրայ։ Մարդ գրքի մը կամ պատմութեան մը այն մասերը միայն կը յիշէ, որը գինքը ամենէն աւելի հետաքրքրած են։ Երբ մարդ կարթնցնայ առաւօտուն և երազներու աշխարհին նկատմամբ ոչինչ ունի պատմելիս, այդ կը ցուցնէ թէ չիները կազդուրիչ հանգիստ մը վայելած են և հետեւաբար տկար եղած է մոռացումի գործողութիւնը։ Երբ մարդ գիշերը կ'անցընէ խռովայոյզ երազներով, առաւօտուն ուղիղը կը գտնէ յոգնած և չփոխ. այդ նշան մ'է թէ չիները անբնական կերպիւ գործած են քնոյ միջոցին, և նաեւ արտասովոր զարկ մը առած են մոռացը։

Այս պատճառաւ է որ Լօք, Անգլիացի իմաստասէրը (1632—1704) ասկոպար կը կոչէ այն քունը, յորում երազներ կը յիշենք, և կոպարեալ՝ զայն յորում երազներս չենք յիշեր։

Ոտիկանը՝ որ միշտ կը խուզարկէր, կը ծռէր նոյն պահուն և բան մը կառներ գետնէն։

—Ինչ է ան, հարցուց դատաւորը։

—Հացի կտոր մը։

Պ. տը Մոնթէկլրն երեսը ծամածռեց։ Ատիկա նշան մը չէր։

—Սակայն, բաւ ոստիկան-գինուորը, կը պահեմ զա։ Թող պարոն հարցաքննիչ դատաւորը բարեհաճի գիտել թէ այս հացի կտորին կեղեւ միայն մէկ տեղէն ուռեցած է։

—Է՞յ ուրեմն։

—Հայն եփուած փուռին սալայատակումն անկատար ըլլալու է։ Աղիս մը կը պակսէր անոր։ Պարապ տեղն եփուած հացերը անպատճառ նոյն այտուցը ունին։ Ուրեմն գտնելու է այն փուռն ուսկից եկեր է այս հացին կտորը եւ այն տանը որ մինչեւ հոս բերեր է զայն։

Արդարեւ հաւանական էր այս։

Պեռնար անտարբեր մնացեր էր։ Կ'ուզեր, տխուր ակնարկն յառած տ'Էսքիրոլի վրայ։ Եւ միտքն հեռու էր անկից։

Պ. տը Մոնթէկլրն գրի առած էր բոլոր այս պարագաները։

Կրնային մեկնիլ։

Ոստիկան-գինուորը ընկերացաւ անոնց, մինչ Լուսաց յիսնապետը Մանտ կերթար ուր կառք մը պիտի գտնէր տ'Էսքիրոլն տուն փոխադրելու համար։

—Ո՞ւր կը տանիք զիս, պարոն, հարցուց Պեռնար։

—Հիմա կը հասկնաք։

Արդարեւ կառքը չէր ըռնած այն ճամբան ուսկից եկած էր։

Դրէթէ անմիջապէս կանգ առաւ վանդակապատ մը առջեւ։

Լօնտոնին բնակած ամարանոցն էր։

Երբ Պեռնար վար իջաւ, յայտնապէս խռովեցաւ։ Թէեւ զգաց որ դատաւորին ակնարկը իր վրայ կը ծանրանար, չկրցաւ խորին յուզում մը զսպել։

—Տիկին տ'Էսքիրոլի տո՞ւնը կը տանիք զիս։

—Այո··· պէտք է։

—Կը պատասխի որ մոռկ ընէք զիս։ Զկո՞յ միջոց մը խնայելու ինձի որ չտեսնեմ իր արցունքները, ներկայ չըլլամ իր յուսահատութեանը։

—Արդարեւ կայ միջոց մը··· և եթէ ուզէք զայն գործադրել···

—Ըսէ՛ք, օ՛հ, չտ'ւս ըսէք···

—Ո՞վ էք։ Անուններդ ի՞նչ է։ Ինչո՞ւ մեռուցիք Պ. տ'Էսքիրոլն։

Պեռնար ծռեց գլուխն ու պարզապէս ըսաւ.

—Երբէ՛ք, երբէ՛ք։

—Ուրեմն ձեր ղոհին կնոջը դիմացը պիտի հանեմ ձեզի։

—Բանի որ կը խոստովանիմ, չի՞ բաւեր այս խոստովանութիւնը։

—Ո՛չ։ Խոստովանութիւնը ձեր ոճրին ապացոյցը չէ և այն ատեն պիտի հաւատանք թէ ճշմարիտ յանցաւոր էք երբ ստոյգ ապացոյցներ ունենանք։

(Շարունակելի)

ՎԷՍՈՒՖԸ

Բարիզի Երկրաբանական ընկերութեան վերջին նիստերէն մէկուն մէջ Տոքթոր Լապա հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւն մը հաղորդեր է։

Պէտք է երբեմն տեսնել Վէսուփը, ըսաւ, յատակ գաղափար մը կազմելու համար կոնին ու խառնարանին վրայ, վասն զի յարատեւ փոփոխումներ կան։ երբեմն կոնը կը բարձրանայ, երբեմն կ'իջնայ։ երբեմն խառնարանը կը պարարուի, երբեմն կը լեցուի։ Օրինակի համար, 1852ին, իմ առաջին այցելութեանս ատենը, կոնը բաւական կանոնաւոր էր, և յոյժ որոշ եզերքով խառնարանը։ երկու քիլոմէթը չրջապատ ունէր։ խառնարանը, քանի մը հարիւր մէթր խորութեամբ, յայտնապէս կ'երեւէր։ յատակը կ'որոշուէր իր կոնաձև փոքր ցցուածքներովն և մուխի ցայտքերովը։ Այսօր կոնին միջնամասերը անհաւասար են, խարամներու կոյտերով ծածկուած։ Խառնարանին չրջապատը հերձուած է, գժուարանց և վտանգաւոր։

Շոգիները բնաւ գարմանակաձեւ չեն դուրս հլլեր, հովը կը տարփացուն զանոնք։ թիւներ են հեղձուցիչ։ ծծմբական թթուի և ծծմբացեալ թթուի հանգամանքներն ունին։ Խառնարանին չուրջը կը ծածկեն ծծումբի դեղին գորգով մը։ տակը կը գտնուի սեւորակ փոշի մը։ Կոնին բարձր մասին կողերուն վրայ, բազմաթիւ դետնածերպեր կը գտնուին որոնցմէ ջրաշոգի դուրս կ'ելլէ։ Ներքին աղմուկներն անդադրում են և հրացանաձգութիւններու կը նմանին. տեղ տեղ խարամացեալ քարերու անձրեւ մը դուրս կը ժայթքէ։

Գիշերը, լուսաւոր ժայթքումներ կ'երեւին։ Լաւայի շաղիրներու մէջտեղ պարուրաձեւ կառուցին թոյլ կոյտայ գնոնք քնել, մանաւանդ դիտարանի ժայռին երկու կողերէն։ Աւելի հին շաղիղներուն վրայ խոտեր, ծառաստակեր և մէկ քանի շաղանակենիներ կան։ Ստորին հիմունքներուն մէջ լաւան աւելի թանձր է, գորշագոյն, պակելով հանգեցած իր ծակոտկէն հանգամանքը։ Նաբոլի ծովածոցին ըստ շրջապատը կը ներկայացնէ խառնարանաձեւ ուռաղներ։ Հրաբխային գործունէութիւնն հոն ի յայտ կուգայ կազային արտաբուսումներով և ջերմային առատաբուխ աղբիւրներով։

Անեանս լիճին դէպքին մէջ, կ'աւելցունէ Պ. Լապա, տեսայ յոյժ բազմաթիւ աղբիւրներ 35 և 75 ատիճաններուն մէջ. ամենուրեք, կապի ցայտքեր ոռոգման ջրանցքներուն մէջ։ Ի Պանեոլի այնքան տաք աղբիւրներ գտնուած են որ արդէն իսկ ասանի չափ ջերմային բաղնիքներ չինուած են։

Ի Բելէգ, Գիսեվէնդի մօտ, ծծմբային ջուրի գանգուածն այնքան առատ է որ կարելի եղած է աբձակ օդի մէջ վազուն ջուրի ընդարձակ աւազանները հաստատել։ Սառնի ծծմբային այս ջուրեր միանգամայն չատ ածխային կաղ կը պարունակեն, ինչ որ զարմացուցիր է Ֆրանսայի ճարտարապետը։ Ծովածոցին ջուրերը նշանաւոր են ոչ միայն իրենց առատութեամբը, իրենց բարձր բարեխառնութեամբը, այլև իրենց բազմազան հանքաւորումներովը, այսինքն թէ կը պարունակեն ամեն տեսակ ջուրերու գրեթէ բոլոր տարերքը։ Ի Բաճէլլա Մառէ, նոյն կապային ժայռը ծնունդ կուտայ գանգան տեսակ չատ ջուրերու, իրարմէ քանի մը մէթր հեռաւորութեամբ միայն։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ» (8)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԽԵՆԴԷ

Պահ մը վարանեցաւ Պեռնար։ Երեսը կծկուեցաւ. բայց ոչ զայրոյթի, ոչ սոսկումի, ոչ մնապարծութեան արտայայտութիւն կար։ Նոյն տխուր ազնուութիւնը, նոյն ծանրութիւնը։

Մեղմիւ խոնարհեց գլուխը։

Ցեռոյ, առանց բառ մը արտասանելու, արահետը մտաւ։

Գ

ԲՐՎՈՂՎԷՐԻ ՀԱՐՈՒԱԾ ՄԸ

Ցիսուն քայլի չափ առաջացան պուրակներուն կէս մթութեանը մէջ. յեռոյ յանկարծ, Պեռնար, որ առջեւէն կը քալէր երկու ոստիկաններուն հետ, կեցաւ և ըսաւ.

—Հոն է։

Եւ ցարժումով մը ցուցուց բաւական բարձր ժայռ մը, որ դուրս կը ցցուէր մացառներէն և որուն շուրջը կը դառնար ա-ռահետը։

—Բան մը չենք տեսնար։

—Դիակը հոն է, ճամբուն վրայ։

Լօ գեռակը ժայռին սոսորտը կը ծեծէր իր արագընթաց ջուրերովը որը դէպ ի լեռները կը վազէին գահավիժօրէն։

Մինչ ոստիկան-գինուորները Պ. տը Մոնթէկլրնի մէկ նշանին վրայ կը կենային Պեռնարի երկու կողմը, թոզ չտալու համար որ փախչի, դատաւորներն առաջացան։

Եւ երկուքն ալ սա բացագանչութիւնը արձակեցին միաբերան.

—Ժոռժ տ'Էսքիրոլ։

Ճարտարապետը փռուած էր հոն, երեսը երկնքին դարձուցած, որուն ծածանող ամպերը կ'երեւային ճիւղերուն մէջէն։ Դէմքը կապարագոյն էր, աչքերները կիսաց. գերագոյն չլածգումով մը՝ ձեռքերը մարմնուած էին մամուռին մէջ, որոցմէ բուռ մը բրցուցած էին։

—Մօտեցէ՛ք, պարոն, ըսաւ դատաւորը Պեռնարին։

Երիտասարդն հնազանդեցաւ և դիակին մօտ եկաւ կեցաւ։ Ժոռժ, ինչպէս որ ըսած էին, պարահանդէսի համար հագուած էր։ Մահը, ծուղակի մը մէջ, յանկարծակիի բերած էր զայն, երբ, ուրախ զուարթ, հանդէսին կ'երթար։ Դրասանգներով զարդարուն սեւ թաւիշէ կարճ բաճկոն մը հագած էր, ցուցնելով չապիկը որուն վրայ կը կախուէր մետաքսեայ փղոկապ մը։ Իր յոյժ լայն սեւ պատմուճանը իր քովը կը կենար։ Թաւիշէ տափատ մը ծունկերուն վրայ բռնուած էր երկար հեսկերով։ մէջքը փաթթուած էր կարմիր բուրդէ գօտի մը։

—Ա՛ղէ տղայ, մրմնջեց դատաւորը, զգածուած։

Վէրքը վտառեց։ Թիւ մը արիւն վազած էր չապիկին լանջապահին վրայ։ Եւ որովհետեւ չուրթերուն վրայ փրփրոտ արիւն կար, դատաւորը անմիջապէս սիրտին կողմը մտառեց։

Արդարեւ հոն էր։

Գնդակը նեղ ծակ մը բացած էր, ուսկից արեան բարակ գիծ մը վազած էր մորթին վրայ, ֆանելէյէ բաճկոնակն ու շապիկը թրջելով։

Եւ հարուածը չատ մոտէն տրուած ըլլալու էր, վասնզի Պ. Միշէլիէ վաճառի հատիներ նշմարեց որը, տեւորակ գիծ մը թողած էին հոն ուսկից գնդակն անցած էր։

Մահը չանթահարիչ եղած ըլլալու էր։

Ոստիկան-գինուորներէն մէկը զրպանները խուզարկեց յուսալով որ նամակ մը, տոմս մը, առարկայ մը գտնէր թանկագին բացատրութիւն մը տուող։

Մարմնոյն վրայէն գտնուեցան՝ դրամապանակը որուն մէջ տասերկու ոսկի կար, զմեղի մը, եղունգի մկրատ մը, արծաթէ մատիտ մը, ոսկիէ ժամացոյցը։

Ասոնք ապացոյցներ էին թէ սպանութեան շարժառիթը գողութիւն չէր։ Բայց դատաւորները պէտք չունէին այս ապացոյցներուն։ Կը բաւէր նայիլ երեսն այդ երիտասարդին՝ որ ինքզինքը կ'մխատանէր։

—Բժիշկ մը պիտի ըսէ՝ մեզ թէ քանի ժամէ ի վեր մեռած է։

Տ'Էսքիրոլն զրպանները խուզարկող ոստիկանը հիմա չրջականները կը քննէր։ Բայց պուրակը, շատ մացառատ ու ժայռոտ ըլլալով, կարծես իրեն կուգէր պահել գաղտնիքն այն ոճրին որ առջի գիշերը գործուած էր միթէ խորքերուն մէջ։ Բան մը չէր մոռցուած հոն։ Արահետին գայլախոտներուն վրայ բնաւ ոտքի նշան չկար։ Եւ ոստոստեան ծառայող բը[illegible]ը չպտնուեցաւ։

—Եռաքէն փնտռել կուտանք գիտակին մէջ, բաւ դատաւորը։

Այս բան տատնը Պեռնարին երեսը կը նայէր, ուր արագ ասասուն մը նշմարել կարծեց։

—Լաւ, մոռցեց Պ. տը Մոնթէկլրն, կ'երեւայ թէ այս գաղափարը գէշ չէ. բան մը կայ գեռակին մէջ։

Ցեռոյ, յանկարծ բան մը իմնալով միտքը։

—Պարոն, բաւ Պեռնարին, քիչ առաջ յայտնեցիք մեզի թէ ճամբուն վրայ պիտի գտնէինք դիակը···

—Իրաւ է։ Եւ զարմացայ այս եղածէն։

Արդարեւ մարմինը պահուած կերեւար ժայռին հետեւը։ Արահետէն գրեթէ անտեսանելի էր։

Երիտասարդը չարունակեց.

—Անցորդներ տեղէն հանած ըլլալուն են զայն, ապահով ըլլալ եռք թէ մեռած էր և թէ ամէն օգնութիւն անպարգելն էր, վասնզի կը հաստատեմ թէ այն վայրկենին երբ Պ. տ'Էսքիրոլ զարնուեցաւ իմ.. իմ կողմս··· ոտքի վրայ էր, ճիշդ իմ կեցած տեղս և հոս ինկաւ···

Ոստիկանը՝ որ միշտ կը խուզարկէր, կը ծռէր նոյն պահուն և բան մը կառներ գետնէն։

—Ինչ է ան, հարցուց դատաւորը։

—Հացի կտոր մը։

Պ. տը Մոնթէկլրն երեսը ծամածռեց։ Ատիկա նշան մը չէր։

—Սակայն, բաւ ոստիկան-գինուորը, կը պահեմ զա։ Թող պարոն հարցաքննիչ դատաւորը բարեհաճի գիտել թէ այս հացի կտորին կեղեւ միայն մէկ տեղէն ուռեցած է։

—Է՞յ ուրեմն։

—Հայն եփուած փուռին սալայատակումն անկատար ըլլալու է։ Աղիս մը կը պակսէր անոր։ Պարապ տեղն եփուած հացերը անպատճառ նոյն այտուցը ունին։ Ուրեմն գտնելու է այն փուռն ուսկից եկեր է այս հացին կտորը եւ այն տանը որ մինչեւ հոս բերեր է զայն։

Արդարեւ հաւանական էր այս։

Պեռնար անտարբեր մնացեր էր։ Կ'ուզեր, տխուր ակնարկն յառած տ'Էսքիրոլի վրայ։ Եւ միտքն հեռու էր անկից։

Պ. տը Մոնթէկլրն գրի առած էր բոլոր այս պարագաները։

Կրնային մեկնիլ։

Ոստիկան-գինուորը ընկերացաւ անոնց, մինչ Լուսաց յիսնապետը Մանտ կերթար ուր կառք մը պիտի գտնէր տ'Էսքիրոլն տուն փոխադրելու համար։

—Ո՞ւր կը տանիք զիս, պարոն, հարցուց Պեռնար։

—Հիմա կը հասկնաք։

Արդարեւ կառքը չէր ըռնած այն ճամբան ուսկից եկած էր։

Դրէթէ անմիջապէս կանգ առաւ վանդակապատ մը առջեւ։

Լօնտոնին բնակած ամարանոցն էր։

Երբ Պեռնար վար իջաւ, յայտնապէս խռովեցաւ։ Թէեւ զգաց որ դատաւորին ակնարկը իր վրայ կը ծանրանար, չկրցաւ խորին յուզում մը զսպել։

—Տիկին տ'Էսքիրոլի տո՞ւնը կը տանիք զիս։

—Այո··· պէտք է։

—Կը պատասխի որ մոռկ ընէք զիս։ Զկո՞յ միջոց մը խնայելու ինձի որ չտեսնեմ իր արցունքները, ներկայ չըլլամ իր յուսահատութեանը։

—Արդարեւ կայ միջոց մը··· և եթէ ուզէք զայն գործադրել···

—Ըսէ՛ք, օ՛հ, չտ'ւս ըսէք···

—Ո՞վ էք։ Անուններդ ի՞նչ է։ Ինչո՞ւ մեռուցիք Պ. տ'Էսքիրոլն։

Պեռնար ծռեց գլուխն ու պարզապէս ըսաւ.

—Երբէ՛ք, երբէ՛ք։

—Ուրեմն ձեր զոհին կնոջը դիմացը պիտի հանեմ ձեզի։

—Բանի որ կը խոստովանիմ, չի՞ բաւեր այս խոստովանութիւնը։

—Ո՛չ։ Խոստովանութիւնը ձեր ոճրին ապացոյցը չէ և այն ատեն պիտի հաւատանք թէ ճշմարիտ յանցաւոր էք երբ ստոյգ ապացոյցներ ունենանք։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱԳԻՍ 23/4 ՕՐԻՆԻ, 1894

Քաղաքական կացութիւն

ԱՆՆՈՒՄ ՏԷՊ. ՎԷՐԷՐԼԷԻ

Քաղաքային ամենամութեան ծրագիրը Տէր. Վէրէրլէի «Լրմամբ կիրաւ», ինչպէս կ'ըսուի ռամկօրէն։ Մաճառ նախարարութեան հրաժարումը մի քանի օր առաջ գուշակուած էր այս էջերու մէջ, և շաբաթ օր Հեռագիրը նոյն լուրը բերաւ վերջապէս։ Մեր ընթերցողը կը յիշէն թէ մաճառ վարչապետը թագաւոր-կայսրէն խնդրած էր ճնշում բանեցնել Աւստրիոյ ժողովոյ վրայ՝ հաւանելու Երեսփ. ժողովոյ քուէարկուած ծրագրին։ Ճնշումն երկու կերպ պիտի ըլլար, կամ պալատական պաշտօնէից ընկալով որ ձեռնահաս մնան և ընդդէմ չքուէարկեն, կամ ծրագրին կուսակից այնքան նոր անդամներ կարգելով Աւագայ ժողովոյ օրէնքն պէտք էր քուէարկումն ապահովելու։ Արքունիքն հաշտ չէ քաղաքային ամենամութեան ծրագրին հետ, և եթէ մաճառ խորհրդարանի երկու ժողովները քուէարկէին, այն ատեն միայն օրինական տրամաբանութիւն ի գործ պիտի դրուէր՝ ծրագիրը վաւերացնելով։ Բայց քանի որ ժողովներէն մին հակառակ էր ծրագրին, Ն. Վեհափառութիւն չուզեց ճնշում բանեցնելու ատոնցմէ յառաջ երթալ։

Ինչպէս ի սկզբանէ ասոնք կ'ըսենք, այս ամէն դէպքերէ չի հետեւիր թէ Հունգարիա քաղաքային անաւանութեան օրէնք պիտի չունենայ։ Ունենալ պիտի, բայց թերեւս աւելի չափաւոր ձեւով, և ոչ այն նախարարութեան օրով որ խնդրոյն հակակիրներին դէմ մը տալու ձախողութիւնը գործած էր։

* * *

Շատերէ իրենց սուրհանդակաւ ասուած լրագրերէն կը տեղեկանանք թէ Ն. Վեհափառութիւն խոստացեր է պատուիրել պալատական մաճառ պաշտօնէից որ այս անգամ ներթան փէշթա և չմասնակցին Աւստրիայ ժողովոյ նոր վիճաբանութեան։ Բայց Տէր. Վէրէրլէ, իւր կացութիւնը լաւ մը ընելէ ետքը, չէ կրցեր այսչափով գոհանալ, և թագաւորն, որ իրեն վերապահած էր վերջնական որոշումն, այնպիսի պատասխան մը հաղորդեր է և վերջապէս որ մաճառ նախարարապետն ուրիշ բան չէր մնար բայց եթէ հրաժարիլ։ Կոմս Թիսն Հէտերվարի մաճառ-խրուաթ քաղաքագէտ նոր վարչութիւնը կը կազմէ այն ապահովութեամբ թէ Տէր. Վէրէրլէ աջակից պիտի ըլլայ իրեն, և արդէն հակառակական տարերք պիտի չմտնեն նոր վարչութեան մէջ։

* * *

Կ'ըսուի թէ ծրագրին բարեփոխումներէն մին այս պիտի ըլլայ որ օրէնքին մէջ յօդուած մը պիտի դրուի թէ քաղաքային ամենամութեան պաշտօնեայն իրեն ներկայացող և իրենց փութիւնն արձանագրել տուող զոյգին յիշցնէ թէ «բրօնայէն օրհնո-ԼԻՆՔ Է—ս պէտք է ընդունիք պատասխան։» Այս պատգարութիւնը Վիրէրմ Ա. Գայսրինք ասիցուցած էր Բրուսիոյ օրէնքին մէջ։

ՅՐԱՆՉ ՍՈՒԱՆԻՆ ԵՒ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ Գ.

Պ. ոը Պրիվից հետեւեալ պատմութիւնը կ'ընէ Թայմի մէջ։

Աւստրիայ Կայսրը նամակ մը գրեց Զարին, խնդրելով Զարեւիչին մասակցայ ամենամութեան աւթիւ։ Դոհութիւն յայտնեց նաեւ Զարին երկրորդ որդւոյն (յԱպպա Թուման ի Կաւկասիա) առողջութեան բարւոքման համար։ (Կ'երեւի թէ թոքախտը թեթեւցեր է քիչ մը։) Ռուսականներուն ապաշնորհ ընթացքին համար ցաւ յայտնելով, Աւստրիայ Կայսրը կը խնդալցի Ռուսիոյ Կայսեր՝ իւր ընդարձակ Տէրութիւնը կազմող ութսուն տարբեր ազգութեանց բարեյաջող կառավարման առթիւ, մինչ Աւստրիայ-Հունգարիոյ տասն և ութ ազգութեանց վարչութիւնն ոչ սակաւ աչխատալից է, թէպէտ իւր կողմէ միշտ հայրական հոգածութիւն ցոյց տրուած է։

Ակբասադր Գ. իւր պատասխանով շնորհակալութիւն կը յայտնէ իւր սիրելի եղբօր Աւստրիայ-Հունգարիոյ վեհապետին՝ այն սիրալիր նամակին համար, և Զարին ընտանեաց վերաբերեալ գէպքերու համար այնքան սրտաշարժ հոգածութիւն ցուցնելուն համար։ Սերպիոյ դէպքերուն ակնարկելով, այնքան մեծ փոփոխութիւնք ախորժ չղդալը կը յիշեցնէ, և այս առթիւ կը յարէ թէ իւր հօր ձեռամբ ճորտերուն (գերիներուն) այնքան շուտափոյթ ազատագրումն եւս իրեն թոռած է իրրեւ չափազանց մեծ փոփոխում մը։—Ներկայ Զարը միշտ այն համոզումն ունեցած է թէ այս հապճեպ ազատագրումէ շատ գիւղացիք օգուտ չեն եղած, և գժգոհ եղած են անոնք որ չեն յաջողած կեանքի մէջ կալուածատէրներու իշխանութենէն ազատելէ ետքը։

Այս երկու նամակներ գերմաներէն գրուած են։ Աւստրիայ և Ռուսիոյ վեհապետաց միջև բարեկամական յարաբերութեանց աւելորդ շատ ուրախալի երեւոյթ մ'է։

ՎԱՐՉԱՊԵՏՆԵՐՆ ՓՈՓՈԽՈՒՄՆ ԻՆՊՈՒԼՈՒԹԻՒՆ.

Պ. Սթամպուլովի հրաժարեցումը բաւական նիթ կը մատակարարէ եւրոպեան լրագրերուն։ Անակնկալ էր այս փոփոխում, և անոր համար ամէնէն աւելի զարմանք կը շարժէ։ Ներքին քաղաքականութեան մէջ այս անձ յաջող ընթացք ունեցած էր, և իւր յաջողութեան գագաթնակէտն հասած միջոցին կուգայ Իշխանին ազդու անօրինութիւնն, որով վարչութիւնը կը յանձնուի միւս հաւատարիներուն։ Իշխանը տեսեր է թէ Պ. Սթամպուլովի խիստ վարչութեան դէմ շատ մը դիմադրութիւնք կը մատուցուէին իրեն, և ուզեր է վերջ տալ այս կացութեան։ Գործերուն աւելի բարեկարգ ընթացք մը տալ ուզեր է Իշխանը։ Բայց ատոնք, կ'երեւի թէ վերջերս Պ. Սթամպուլով անհաստատակերպիւ այնպիսի պարագաներու մէջ գտնուեր է որք գայթակղական թուեր են Իշխանին։ Այս թէ հանրական և թէ անհատական պարագայք մէկտեղելով, Իշխանն ըսեր է այնպիսի անօրինութիւն մը որ գոհութեամբ ընդունուեր է ամենուստ։

* * *

Երէկ եկած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Իշխանապետութեան նոր վարչապետն եղած է Պ. Սթամպուլով։ Այս անձ 40 — 42 տարեկան է։ Կրթուած է Ռոպէրդ Քոլէճի մէջ։ յետոյ Իրաւագիտութիւն ուսած է Հայտելբերգի Համալսարանին մէջ։ Դիւաքի քարտուղարներէն, անդրիներէն, գերմաներէն, թուրքերէն և ռուսերէն։ Ալիքսանդր Իշխանին անձնական քարտուղար և յետոյ դատական վերատեսուչ եղած է։ Պ. Սթամպուլովի հաղորդակցութիւնները չի տաներ։ Զարմանալի գաղափարներու տէր մարդ մ'է և չատ կասկածող անձնաւորութիւն։ Իրեն պէս պահպանողական կուսակցութեան կը պատկանի արտաքին գործոց վերատեսուչ Պ. Նաչվիչ, որ Պ. Սթամպուլովի ընթացքին չհանդուրժելով, հրաժարած էր երմական վերատեսչութենէն։ Պ. Պ. Սթայլով և Նաչվիչ այցելութիւն ըրած են օտար Տէրութեանց գործակալներուն։

ՅԱՆԿԱՑԱԾ ԴՈՐԾԵՐ

Պ. Տիւբիւի, նոր վարչապետը, 43 տարեկան է դեռ։ 1892ին անդամակցեցաւ Պ. Ռիպոյի վարչութեան, և յետոյ վարչապետ եղաւ։ Դատական նախարար Պ. Կէրէն նոյն պաշտօնը կը վարէր Պ. Տիւբիւիի առաջին վարչութեան մէջ։ 49 տարեկան է, և անդամ Մերպոյի։ Ինք էր որ ներքսմ շնորհեց Պ. Թիւրքէնի, որոյ անունը դարձեալ ամենուն բերան է ի Ֆրանսայի կողմէ յոյսը կարելէն եւս։ Պրուսէլ երթալով, Գերմանիոյ առաջարկեր է իւր հնարած երկու հրաշէնները, ինչպէս անցեալ օր կը պատմէինք։ Երկրագործական նոր նախարար Պ. Վիմէ, 50 ամեայ, եւանդուն պաշտպան է Պ. Մէլինի մաքսապաշտ վարդապետութեանց։ Ելմտական նախարար Պ. Բօէնքաեէ հոգիւ 34 տարեկան է, փոքրագոյն եղած է, և յետոյ խորագիր Ֆրանսական Թերթի մը դատական քրոնիկագիրն էր, յետոյ եղաւ կրթական նախարար։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հանոդօ ծանօթ է Պոլսոյ մէջ, ուր Ֆրանսական դեսպանատան խորհրդական եղած է։ պաշտօնեներ վարած է արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ։ Պրուսէլի դեսպան եղած պահուն, Լէոբաքտ թագաւորին հետ բանակցեցաւ Ֆոնկոյի սահմաններուն որոշելու համար։ 40 տարեկան է։ Մինչ Ֆրանսայի դիւանագիտական մարմնոյն մէջ տակաւին կան աչակոմիններ, Պ. Հանոդօ բացարձակ հանրապետական դիւանագէտներէն է։ Կրթական նախարար Պ. Լէյկ, 38 տարու, արհեստով փաստաբան, իսկ կոչմամբ բանաստեղծ է, բայց տակէ չի հեռուիր թէ կոչում չունեցող փաստաբաններէն է։ Հրատարակած է քնարերգական քերթուածներու երկու հատորներ որոց համար ակադեմական վարձատրութիւն ստացած է։ Վերջերս գեղարուեստից վարչութեան երկնացոյցին համար, սեղեկագիր նշանակուած էր։ Հանրային շինութեանց նոր նախարար Պ. Պարթու հաղիւ 32 տարեկան, բայց խելացի է, սրախօս, աշխատասէր և որ ուրիշին է՝ համաստ,—բարեմասնութիւն որ գուն ուրեք կ'երեւի իրենք գիրենք մատցի կարծող երիտասարդներուն վրայ։ Վերջին նախարարութեան կազմուած պահուն, գաղթականութեանց նախարարի պաշտօնը մերժեց, «որովհետեւ, ըսաւ, պէտք եղածին չափ ծանօթութիւն չունիմ այն ճիւղին վրայ»։ Գաղթականն նախարար Պ. Տէլբասէ 41 տարու է, արհեստով խմբագիր, և մանաւանդ արտաքին քաղաքականութեան վրայ գրած է։ Որովհետեւ այս նախարարութեան մէջ ամէն ժամանակէ աւելի կը գրտնուին երիտասարդներ, նոր վարչութիւնն «երիտասարդներու վարչութիւն» կանուանուի Փարիզեան մամլոյն մէջ։ 11 նախարարներէն 5ը միայն վարչական պաշտօն վարած են ցարդ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պ. ՏԸ ԼԷՍԷՊՍԻ Վ.—Յորդորելը։— Սուէզի ջրանցքի ընկերութեան մատուցեալ տարեկան տեղեկագրոյն մէջ, վարչական խորհուրդը կ'ըսէ թէ պատկառելի նախագահ Պ. Թէրտէնան ոը Լէսէբս ծերութեան և հիւանդութեան պատճառաւ ալ չի կրնար նախագահութիւնը պաշտօն վարել, ուստի երկու յաջորդ տրուած է իրեն, նախագահ կարգուելով Պ. Կիշառ և մնօրէն Պ. Ռուվիյը։ Ներսնին Լէսէբս պատուակալ նախագահի տիտղոսը պիտի կրէ։ Նկատելով թէ Ընկերութիւնն երախտագիտութեան մեծ պարտականութիւն մ'ունի հանդէպ անուանի հիմնադրին Սուէզի ջրանցքին, և նկատելով թէ Պ. ոը Լէսէբս անչահախնդրապէս աշխատած է այս գործին, վարչական խորհուրդը կուսակցութիւն Ընկերութեան որ տարեկան 60,000 ֆր. տրուի Պ. ոը Լէսէբսի 13 զաւակներուն, անոնց մէջ հաւասարապէս բաժնուելու համար, և 60,000 ֆր. ալ առ Տիկին ոը Լէսէբս մինչեւ իւր ամուսնոյն մահն, յետ որոյ զեղչուի 40,000 ֆրանքի։ Եթէ տիկինն ալ մեռնի, այն 40,000 ֆրանք բաժնուի իւր զաւակաց մէջ։ Մեռնող զաւկին բաժինն ընկերութեան դառնայ, բայց ոչ մանչ զաւակաց բաժինն որք ամուսնացած են այժմ՝ անոնց բաժինն իրենց զաւակներուն անցնի։ և այս տարեթուականներ անբնաբարելի ըլլան, այսինքն դատարաններու կողմէ գրաւումէ զերծ։— Գալով ջրանցքին շահագործութեան, 1893ի զանազան շահերու գումարն է 76 միլիոն ֆր։ յորմէ 35 միլիոնը ծախքի երթալով, կը մնայ 41 միլիոն։ Առ մէն մի բաժին պիտի տրուի 72 ֆր., կամ տարեկան միասին 97 ֆր., և տուրքը զեղչելէն ետքը զուտ 80 ֆր. 3,341 նաւ անցեր է ջրանցէն; 68 միլիոն ֆր. տուրք վճարելով։ Ճամբորդներու թիւն եղած է 186,495։ Նաւերուն 2,405ն անգլ. էին և միայն 190ը ֆրանսական։

ՍԵՐՊԻՈՅ մէջ 1888ի վարչական ձեւին տեղ 1869ի վարչական ձեւին արքայական հրամանագրով հաստատուիլը ծանուցինք։ Արդ, 1888ի դրութեան համեմատ, Աբուբչինան ամենազօրին կ'ընտրուէր ընտրողներէն, և ընդարձակ իշխանութիւն ունէր։ Մամլոյ մասին ծանօթ թոյլտուութիւնը կար։ Ընտրողներէն կ'ընտրուէին նաեւ անդամք Պետական խորհրդոյ, Վճռաբեկ Ատենի, Հաշուակալութեան Ատենի և բոլոր դատաւորք բարձր դատարանաց։ Այս ամէն պաշտօնատարը, ինչպէս կը յիշուի, Յերուսաղէմէն կ'անուանուին եւրոպական ամէն երկրի մէջ։—Իսկ 1869ի դրութեան համեմատ, Աբուբչինայի անդամից մէկ երրորդը միայն կ'ընտրուի, և երկու երրորդը կառավարութենէն կ'անուանի, ինչպէս և միւս Ատենից և ժողովոց անդամք։ Նախկին խնամապետ Պ. Ռիսովիչ որ այժմ Հելբրուլեսպատ կը գտնուի Սերպիայէն հեռի, այս փոփոխման վրայ կարծիք յայտնելով, ըսած է թէ 1888ի դրութիւնը շատ թոյլատու էր և 1869ի դրութիւնը, զոր ինք հիմնած էր, շատ սեղմեալ։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐ.— Դաւրէժէ թէհրան զրկուած պաշտօնական տեղեկութիւնք կը ծանուցանեն թէ Ատրպատականի նահանգին մէջ Մակուի սահմանակից գնաւորի գեղատեղը վերջերս անկարգ ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալով, անոր դէմ մէնջոցներ ձեռք առնուլ անհրաժեշտ է։ Այս կողմեր ցեղերու մասին զանազան դէպքեր գրեթէ անպակաս են միշտ, բայց այս ցեղապետին վարմունքը մանաւորապէս ուշագրաւ է։ Մակուի գաւառը կը գտնուի արարատի հարաւակողմն, ուր պարսկական սահմանը կը միանայ ռուսականին հետ։ Խորասանի կուսակալին ընթացքին նկատմամբ եւս տեղեկութիւնք մատուցուեր են Վեհ. Շահին, մանաւանդ վաճառական դասուն կողմէ։

ՔԱՋԱՍԻՐՏ ԱՂՋԻԿԸ.—Պ. Քանոս այս օրերս Պատուոյ Լէգէոնի շքաղարդը տուաւ տասնամեայ ամերիկացի աղջկան՝ Ճէննի Քէրիի, որ իւր ծնողաց հետ կը բնակի Ինտիանաբոլիս քաղաքին մօտ։ Անցեալ ամառ այն կողմէ մեծ կառաւարութիւն մը կ'անցնէր այցելուներ տանելով Շիքագոյի Արուեստահանդէսին։ Աղջիկն երկաթեայ գծին երկայնութեամբ պտըտած պահուն կը տեսնէ որ խորունկ ձորի մը վրայ նեռուած կամուրջ մը կրակ առած է և անանցանելի եղած։ Խորհելով թէ քանի մը վայրկեան ետքը կամուրջին վրայէն պիտի անցնի կառաւարութիւն մը, կ'ուզէ բան մ'ընել անխուսափելի արկածին առաջքն առնելու։ Իւր կարմիր ֆանէլայէ բաճկոնն հանելով, կը վազէ դէպ այն կողմ ուստից կը ոգաուէր կառաւարութիւնը, զոր տեսնելուն պէս, գծին վրայ կեցած, կարմիր հագուստը կերերցնէ իբրեւ վտանգի նշան։ Մեքենավարը կը հասկնայ և կը կեցնէ։ Եօթն հարիւր ճամբորդք կային կառքերուն մէջն, ընդ որս Ֆրանսացիներ, որք երբ Ֆրանսա կը դառնան, դէպքը կը հաղորդեն առ Պ. Քանոս։

ԿՏԱԿԻ ՎԷՃ.— Անցեալ շաբթու ի Լոնտոն սկսաւ ժառանգութեան գրաւման դատը։ Պ. Ճոն Իսէյ Ֆրէնչ հարուստ Անգլիացին, իւր տան մատակարարուհւոյն հետ կարգուելէն ետք, անոր թողած էր 15,000 ոսկւոյ ժառանգութիւն մը։ Իւր մահէն ետքն, ազգականներ դատ կը վարեն տիկին Ֆրէնչի դէմ, հաստատելով թէ իրաւունք չունի այս ժառանգութեան։ որովհետեւ (Ա.) Հանգուցեալն մտաց վրայ անպատշաճ կերպիւ ազդեցութիւն ի գործ դրած էր, պարագայ մը որ կտակներն անվաւեր կ'ընէ, և (Բ.) Հանգուցեալը, կտակը գրած ժամանակ, ինքզինք բու (պոյգուշ) կը կարծէր, և հետեւապէս մտքի այնպիսի տրամադրութեան մը մէջ գրուած կտակ մը վաւերական չի կրնար ըլլալ։ Այս տարօրինակ առարկութեան վրայ, դատավարողներուն փաստաբանին և Տիկին Ֆրէնչի միջև հետեւեալ խօսակցութիւնը տեղի ունեցաւ դատարանին մէջ։

Փաստաբանը.— Կսեպիք որ ձեր այրը կ'ըսէր թէ Թոմ Մէյօղի ուրուականն իրեն այցելութեան կուգար։

Տիկինն.—Ոչ երբեք։

Փ. Սովորութիւն չունէ՞ր բուերու վրայ խօսելու։

Տ.—Բուերը շատ կը սիրէր։

Փ.—Զլսեցի՞ք որ կ'ըսէր Պ. Ռ.ի թէ իւր մօր ոգիները կը բնակէին բուերուն մէջ և գիշերն իւր պատուհանին կուգային կը զարնէին։

Տ.—Զլսեցի։

Փ.—Բուի ձայնը չէ՞ր հաներ։ Չէ՞ր ըսեր թէ բուն իւր եղբայրն էր։

Տ.—Իմ ներկայութեանս անանկ բան բան չէ։

ՏՕՎԷ գերման գերձակն, որոյ հնարած անթափանց գրահն արդէն նկարագրած ենք, ի Լոնտոն անգլիացի սպայից հրաւիրեն իւր կուրծքը տալէ և ամենէն նոր գնտակներուն դէմ իսկ իւր գրահին անթափանց ըլլալն ապէկ մը հաստատելէ ետքն։ այժմ Փարիզ կ'անցնի։ ուր եւս իւր գիւտին պատուականութիւնը պիտի հաստատէ ինքզինք ի ցոյց հանդարակաց դնելով։ Ֆրանսայի մանաւանդ ենք կը գնդեն սակայն թէ բաց դաշտի մէջ պատերազմող հետեւակազօրաց համար օգուտ չունի այս գրահ, որ արդէն անթափանց չի կրնար ըլլալ պոռոպոպայ գնտակի կամ ռումբի կտորներու դէմ։

Ի ՓՈՒՆՃԱՊ, հիւսիսային Հնդկաստան, անցեալները լեռ մը տեղէն խախտելով, ինկած էր Զարգ Քէօրրիւ գետին մէջ։ Ջուրն հոն լճացած էր։ Այս օրերս հողակոյտը պայթելով, ջուրն արշաւեց դաշտն, և չատ մը գիւղեր ողողեց։ Երեք հարիւրի չափ անձինք խեղդուեցան։

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 2 Յունիս.— Երեսփ. Ժողովն Պ. Բաղիմիր Բէրիէ ընտրեց ատենապետ և Պ. Պուռուա՝ դեր-ատենապետ։

ՍՈՖԻԱ, 3.— Նախորդ վարչապետ Պ. Սթամպուլով այցելուներ կ'ընդունի։ Այսօր ալ քանի մը դիւանապետական գործակատարներ ընդունեց։ Պ. Սթամպուլովի բերան Սոֆիոյ լրագրին երեքշաբթէն ի վեր չի հրատարակուիր։

ՎԻԵՆՆԱ. 3.— Կայսրը գնաց Փէշթա, ներկայ ըլլալու նոր վարչութեան կազմութեան։ Գրէթէ բոլոր լրագրեր կը կարծեն թէ կոմս Թիսն Հէտերվարի պիտի չյաջողի նոր վարչութիւն մը կազմելու։

—Ազատական կուսակցութեան խնդրանօք, Տէր. Վէրէրլէ կը մնայ կուսակցապետ, յառաջ տանելու համար կրօնական խնդրոյն վրայ կուսակցութեան ծրագիրը։

ՀՌՈՄ.— Պ. Քրիսպի առաջարկեց Երեսփոխանական Ժողովոյն որ 18 երեսփոխանէ քննիչ յանձնաժողով մը կազմուի, մինչեւ յունիս 18/30 տեղեկագրելու համար թէ որչափ բան կրնայ զեղչուիլ հիմնացոյցէն՝ վարչութեան այլ և այլ ճիւղերը պարզելով, և խնդրեց որ մինչեւ այն ատեն Ժողովը չվճռաբանի ելմտացոյցին վրայ։ 124ի դէմ 229 քուէով արտաքսեցուեցաւ միւս օրակարգները մերժել և վարչապետին այս առաջարկութեան վրայ խորհիլ երկուշաբթի։

Վակպտան

ԶՈՒԱԹԱ, 23 Մայիս

ԼՈՆԴՈՆԻ ՓՈՒԼԱՓԱՐՈՒՈՅ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ	զրշ.	109 3/4
3 » Փարիզի »	ֆր.	22 95
Վիէննայի 8 օր	ֆիորր.	11 35
Պերլինի չէք	մարք	18 47 1/2

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՒՆԴՕՒԼԻՏ

Երէկ երեկոյ զոց. [Միաց. Դ. Մէրի]		26 37
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	26 39
Կէս օրին	»	26 39 1/2
Թանվիլայեր Օսմանիյէ երէկ երեկոյ		96
» » ժամ 3ին		— —

ԸՆԹԱՑԻ ԱՐԺԵԹՂԹՈՒ

Փոխառութիւն	Ա. Մէրի	63
»	Բ. »	39 20
»	Գ. »	28 20

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄԻ

Օսմիէթ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	— —
Քրէտիի ժէնէրալ	» »	8 36
Պանք տը Քոնդ.	» »	3 20
Ցամ. Շանմէ է վալէօր	» »	5
Ըէժի	Օսմ. Ոսկի	19 03
Թրամուէյ	» »	5 90
Օսմ.Ապահովագր. Ընկ	» »	6 45
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	116 75
Բաժնեթուղթ Լաւրիօմի		45

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄՈՎ

Օսմանեան ոսկի	զրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 18
Անգլիական ոսկի	»	110 08
Մարք (Գերմանական ոսկի)	»	107 20
Իմպէրիալ	»	90 —
Քրիմից	»	51 15
Ռուպլ Թղթադրամ	»	8 50
Մէջ. արծաթ [տարբ.]	»	107 37
Մանր արծաթ	»	103
Մէկալիք	»	97
Տոկոս Ղալաթիոյ Մակարանի	»	6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 2 Յունիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	101 07
» » Նոր 3 1/2 %	107 15
Օսմանեան քոնսոլիտէ Մէրի Դ.	24 37
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	510
Բրիօրիթէ Թիւրք [1890]	— —
Օսմանեան երկաթուղի	117 75
» Ըէժիի բաժնեթուղթ	435 62
Պանք Օթօման	642 50
Քրէտի Լիոնէ	742 50
Իտալական Ռանթ 5 %	78 95
Եգիպտական միացեալ	515
Զէք Լոնտոնի վրայ	25 185
Օսմանկէ (Օսմանեան քոնսոլիտէ)	442 50

ԼՈՆԴՈՆ, 2 Յունիս

Անգլ. քոնսոլիտէ	101 37
Օսմ. » Մէրի Դ.	24 43
» » » Ա.	63
» » » Բ.	39 25
» » » Գ.	27
Օսմ. փոխառութիւն 1871	103 50
Փոխառութիւն 1877 [Տէֆթան Լոն.]	102 50
Պանք Օթօման	13 50
Ա.տընի երկաթուղի	14 62
Գասպայի երկաթուղի	18 12
Եգիպտական միացեալ [ունիֆիէտ]	102 37
» առանձ. [բրիվիլէժիէ] 1890	— —
Տօմանիալ [փոխառ. Ռօչիլտ]	103 75
Հելլենական 5 %	33
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 312

ՎԻԵՆՆԱ, 2 Յունիս

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 40
» Փարիզի »	49 67
Օսմանեան Ըէժիի բաժնեթուղթ	216
» երկաթուղի	64 50

ՊԵՐԼԻՆ, 2 Յունիս

Օսմանեան երկաթուղի	105 70
Օսմ. Ըէժի	— —
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 350
» Փարիզի »	80 80

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ. 10,000,000 անգլ. ոսկի

Կենտրոնատեղի Զալաթիա

ԳԱՒԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈՐԻԱ

Հավաքիչ փողոց, Թոմաշ խան

ԴԵՊԱՐԱՆԱՆԵՐ Ի ԹԻՒՐՔ, ՄԵԾ-ՖՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

ԴՊԻՐՈՒ ԴՈՒՐՍԱՅԻ ԱՌԱՔԱՆՈՒԹԻՒՆԸ Ի ԼՈՆԴՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Մասնաճիւղեր

Ատարիա	Գալատատ	Լիմասոլ	Ռուսճուք
Ատանա	Գէրմիք	Մերսին	Սեպաստիա
Այազն	Գրուսա	Նազիլլի	Սամսոն
Հալէպ	Դամասկոս	Նիքոսիա	Իզմիր
Ալեքսանդրիա	Գոնեա	Ուշար	Սոֆիա
Ադր. Գոլոս	Լուռնարա	Փիլիպէ	Տրապիզոն
Էնկիւրի	Գարիբէ	Բօր-Մայիտ	

Պարտաթուղթերու եւ արժէթուղթերու յանձնած փոխարէն ստակ փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշիւով։

Դրամագրեր արժէթուղթերու։

Հանուն փնտռանգներու, չէքերու, պարտաթուղթերու եւ հեռագրական հրամանագրերու Քուրքիոյ եւ արտասահմանի զանազան քաղաքներուն վրայ։

Բացում ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժէթուղթերու եւ արժէքաւոր նիւթերու։

Գանձում կտրօնների, արժէթուղթերու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառում եւ գնում զրամներու։

Օսմ. կայս. Պանքան կ'ընդունի զրամական աւանդները որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հատատոկոսի սակերով։

Տարին 2 1/2 % մէկ տարուան պայմանաժամու. աւանդի համար։

Տարին 4 1/2 % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

Տարին 1 % 6,ին ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց ասոնց փոխատուութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի կալ առանց։

Բերան զասնեանին ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ասկից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վիճակաթուղթեան զանազան մուրհակներ, ինչպէս, Փարիզի բաղաքին պարտատոմսերը, օսմանեան պարտատոմսերը, հելլենական պարտատոմսերը, յանանական պարտատոմսերը, եւ այլն եւ այլն։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅ ԴՐԱՄՆԵՆԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտատոմսերու բրօմէսներ, եւ արժէթուղթեր կ'ընդունեն, ընթացիկ հաշիւով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի տարին 3 1/2 տոկոսով։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարքն ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի թուրքերէնի դիւանապետ Խաչատուրեան Կարապետ էֆէնտիի, շաբաթ օրը Ամլիյէի պաշտօնատունը գնաց և տեսակցեցաւ Դատական նախարար Վսեմ. Բիզա փաշայի հետ։

Կ'իմանանք թէ Եգիպտոսի առաջնորդ Գեր. Տ. Գէորգ Մ. Վ. Իւթիճեան ժամանակէ մը հետէ տկար է։ Վերջերս Գահիրէի նշանաւոր բժիշկներէն Տոքթ. Ամպրո ուրիշ երկու բժշկաց հետ խորհրդակցութիւն կատարելով հաստատեր են թէ Տ. Գէորգ վարդապետ ազեայ պարբերական հիւանդութեան, ինչպէս նաեւ անարիւնութեան ենթակայ եղած է և այս պատճառաւ գրեթէ մնայուն կերպով գլխու ցաւերու, ախորժակի կորստեան և մարմնական ընդհանուր տկարութեան ենթարկուած է։ Բժիշկները այլ և այլ դարմանների զան, վճռած են և կը պնդեն թէ Գեր. Իւթիճեան Հայրը ամառուան եղանակին յԵգիպտոս, մանաւանդ ի Գահիրէ պէտք չէ մնայ երբէք։ Ձմեռն ալ պէտք չէ բնակի Առաջնորդարանի շէնքին մէջ որ խոնաւ և վատառողջ լինելով, խանգարած է նորա առողջութիւնը։

Գեր. Առաջնորդն այժմ Ալեքսանդրիա փոխադրած է իր բնակութիւնը և կը լսենք թէ Վիեննայի ջերմուկներն երթալու արտօնութիւն խնդրած է։

Կարկաժայի հայ գաղթականութիւնը նկատելով Պարսկաստանի և Հընդկաստանի թեմական առաջնորդ Գեր. Եպայի եպիսկոպոսի մատուցած եկեղեցական ծառայութիւնները, խնդրագիր տուեր են Ն. Սրբազնութիւնը տարբերակարգութեան բարձրացնելու համար։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 2 Յունիս.— Երեսփ. Ժողովն Պ. Բաղիմիր Բէրիէ ընտրեց ատենապետ և Պ. Պուռուա՝ դեր-ատենապետ։

ՍՈՖԻԱ, 3.— Նախորդ վարչապետ Պ. Սթամպուլով այցելուներ կ'ընդունի։ Այսօր ալ քանի մը դիւանապետական գործակատարներ ընդունեց։ Պ. Սթամպուլովի բերան Սոֆիոյ լրագրին երեքշաբթէն ի վեր չի հրատարակուիր։

ՎԻԵՆՆԱ. 3.— Կայսրը գնաց Փէշթա, ներկայ ըլլալու նոր վարչութեան կազմութեան։ Գրէթէ բոլոր լրագրեր կը կարծեն թէ կոմս Թիսն Հէտերվարի պիտի չյաջողի նոր վարչութիւն մը կազմելու։

—Ազատական կուսակցութեան խնդրանօք, Տէր. Վէրէրլէ կը մնայ կուսակցապետ, յառաջ տանելու համար կրօնական խնդրոյն վրայ կուսակցութեան ծրագիրը։

ՀՌՈՄ.— Պ. Քրիսպի առաջարկեց Երեսփոխանական Ժողովոյն որ 18 երեսփոխանէ քննիչ յանձնաժողով մը կազմուի, մինչեւ յունիս 18/30 տեղեկագրելու համար թէ որչափ բան կրնայ զեղչուիլ եւ մնացացոյցէն՝ վարչութեան այլ և այլ ճիւղերը պարզելով, և խնդրեց որ մինչեւ այն ատեն Ժողովը չվճռաբանի ելմտացոյցին վրայ։ 124ի դէմ 229 քուէով արտաքսե

—Զիլէի մէջ, մայիս 18 էն 19, տասնըմէկ դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն ութ մահ։ Մայիս 19 էն 20, վեց դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն երեք մահ։

—Եւգոկիոյ մէջ մայիս 18 էն 19, վեց դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն չորս մահ։ Մայիս 19 էն 20, վեց դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն ութ մահ։

—Սամսոնի մէջ մայիս 18 էն 19, առաջուան հիւանդներէն երկու մահ։ Մայիս 19 էն 20, թեմեռ դէպք մը։

—Դամասկոսի Իսկիլիպ գաւառակին մէջ մայիս 18 էն 19, տասնըմէկ դէպք, որոց մին մահացու։ Մայիս 19էն 20՝ եօթը դէպք, որոց մին մահացու և առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։

ՄԱՀ ՀԱԼԻՄ ՓԱՇԱ.—Եգիպտացի Հալիմ փաշա, որ օգափոխութեան համար իւր ագարակը կը գտնուէր յԱլէմ Տաղը, երէկ առաւօտ մեռաւ այնտեղ։ Մարմինն երէկ Սկիւտարի Նաւամատոյցին Շիրքէճիի 17 շրջհնաւով Սիրքէճի փոխադրուեցաւ։ Անտի հանդիսաւոր կերպով Այասոֆիա մզկիթը տարուելէ յետոյ, կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ ամփոփուեցաւ Սուլթան Մահմուտի դամբարանի պարտէզին մէջ։

Հալիմ փաշա 69 տարեկան էր և երեսունը եօթը տարի առաջ Վէզիրութեան աստիճանին բարձրացած։

ԱԹԷՆԻ օսմանեան նորընտիր դեսպան Միր իվա Շաքիր փաշայի համար թէեւ ըսուած էր թէ այսօր իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի, սակայն Թ-ուէլ կիմանայ թէ տակաւին քան օրի չափ մայրաքաղաքս պիտի մնայ։

ՍԵՐԳԻԱԿԱՆ դեսպան Պ. Վլատան Եօրկէվիչ անցեալ օր առաջին թարգման Պ. Թադէոս Թէրլեանի ընկերակցութեամբ Ֆէնէրի Պատրիարքարանը գնաց և այցելութիւն տուաւ Ամեն. Տ. Նէոֆիտոս Պատրիարքին։

Ն. Ամենապատուութիւն երէկ ի Բերա սերբական պեսպանատունն երթալով փոխադարձ այցելութիւն տուաւ դեսպանին։

ԱՆՏՈՒԽ ՎԱՌՕԴ.— Օսմանցի մէկ քանի արհեստաւորք անծուխ վառօդ մը հնարած ըլլալով, կայս. Իրատէ մը հրամայած էր կատարել անոր փորձը բաղդատելով օտար երկիրներու մէջ հնարուած նոյն տեսակ վառօդներուն հետ։ Կայս. անձնապահ զօրաբանակին հրամանատար Բէյուֆ փաշի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողով մը երկու անգամ փորձեր կատարելով հաստատած է թէ օսմանեան անծուխ վառօդը գերազանց է այդ կարգի ուրիշ վառօդներէ և թէ մանաւանդ շատ յարմար է փոքր տրամագծով Մաւզերեան հրացաններուն։ Յանձնաժողովն ընդարձակ տեղեկագիր մը պատրաստելով մատուցած է յոտս կայսերական գահոյքի։

Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ այդ անծուխ վառօդի պատրաստութեանը համար գործարան մը հաստատուի։ Կը յուսացուի թէ այդ գործարան օրական չորս-հինգ հարիւր օխայի չափ վառօդ պիտի կրնայ արտադրել։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և թղթատարական վերատեսչութիւնը պայմանագրութիւն մը կնքած է շրջնաւային լոյսը ընկերութեանց հետ՝ նամակներն ու առանդները ձրիաբար փոխադրելու համար։ Վերատեսչութիւնն առոր փոխարէն այդ ընկերութեանց հեռագրերը ձրի պիտի զրկէ և ամեն ամսուան համար բաւական քանակութիւն մը որոշած է։

ԿԱՅՍ. ՆԵՐՈՒՄ.— Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է ներում շնորհել Ապտուլլահ անուն անձի մը, որ իբրև մարդասպան մահուան դատապարտուած ըլլալով տասներորդ տարիէ ի վեր բանտարկուած կը գտնուի Սիւլէյմանիյէի բանտին մէջ և այժմ ծերացած է։

Նոյնպէս Պէյլաղ, Աղիզ և Ալի անուն անձանց, որոնք իրը մարդասպան մահուան դատապարտուած են և տասներեք տարիէ ի վեր Նապլուսի բանտը կը գտնուին և այժմ ծերացած են։

ՍԵՐԱՍՏԻՈՅ կարօտելոց համար Վեհ. Սուլթանն իր հայրենեաց հոգածութեամբ հրամայած էր յիսուն հազար ղրուշ բաշխել։ Այդ գումարի բաշխումը կատարուելով բարեմաղթութիւններ եղած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

ԹՐԱՄՈՒԼՅԻ ընկերութեան հասոյթը եղած է, վերջին մայիս ամսուան մէջ (Ն. Տ.), 636,268 ղրուշ, հետեւեալ բաժանումներով. Պէշիքթաշի գիծ՝ 191,040½, Պոլսոյ գիծ՝ 182,996½, Շիշլիի գիծ՝ 262,231 ղրուշ։ 1893 տարւոյ միեւնոյն ամսուան հասոյթին եղած էր 585,859¾ ղրուշ. ուրեմն այս տարուան մայիսի հասոյթը նախորդէն 50,408¼ ղրուշ աւելի եղած է։

ՕՍՄ. ՍԻԿՈՒԼԻԻՆ արտածման ընկերութեան Կ. Պոլսոյ տնօրէն Պ. Բաժրիք Լանկ և Լոնտոնի տնօրէն Պ. Պէրսի Պուլի հրաժարեր են իրենց պաշտօններէն։

ԶԻՒԼԻ գաւառակին թերթերը կը ծանուցանեն թէ տեղւոյն երեւելիներէն մէկը կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն կը խնդրէ Պիրէճիքէն Ատանա երկաթուղի մը շինելու, Մարաշի ճանրով։

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ, Օմր Պանքայի ընդհ. տնօրէնը, որ Իզմիրէն Տէտէ Աղաճ գացած էր, շաբաթ օրը մայրաքաղաքս դարձաւ երկաթուղիով։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպանն ու դեսպանուհին և դեսպանատան պաշտօնեութիւնը այսօր Թարապիոյ ամարանոցը կը փոխադրեն իրենց բնակութիւնը։

ԳԻՒՐԻ ՄՐՑՈՒՄ.—Առջի օրը Բէյիի գրասենեակներուն մէջ մրցում մը կատարուեցաւ տասը պաշտօնէից միջև, գիտնալու համար թէ անոնցմէ որը պիտի յաջողէր որոշեալ միջոցի մը մէջ աւելի թուով բառ գրել՝ գրի նորահնար մեքենայներուն միջոցաւ որոնք քանի մը տարիէ ի վեր կը գործածուին Բէյիին, Պանքային և ուրիշ մեծ հաստատութիւններու մէջ, և հեռագրատ ընդհանրանալու վրայ են։

Մրցման մնացեալ պաշտօնեայներէն Պ. Պրանալ յաջողեցաւ 190 բառ գրել 4 վայրկեանի մէջ և անկից քիչ պակաս՝ Պ. Յովհաննէս Լազեան։ Պ. Պրանալի բառերուն մէջ 20 սխալ կային, իսկ Պ. Լազեանի բառերուն մէջ՝ 10 սխալ միայն։ Առաջին մրցանակը արուեցաւ Պ. Պրանալի որ ստացաւ 10 ոսկի պարգեւ և ամսական ոչ-ակին վրայ 100 ղրշ.ի յաւելում մը։

ԷՆԻԻԻՐԻի Զօրում գաւառակը գաւառի վերածուած է, զոր կը կազմեն Օսմանճըք, Իսկիլիպ, Զօրում և Սունքուրլը գաւառակները։

ՄԻՍԻ ՀԱՅԹԱՅԹՈՒՄ.—Թէքքէներու և մէկ քանի հիւանդանոցներու միսի հայթայթումը իւրաքանչիւր օրուան չորսուկէս ղրուշի յանձն առած են Իսմայիլ ու Շիւքրի էֆէնտիները։

ՄՈՒՍՈՒԼԻ մէջ զտուած արձանը Պասրայի ճամբով մայրաքաղաքս պիտի բերուի կայս. Թանգարանը գրուելու համար։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ժողովն որոշած է որ հիւանդութիւնը մինչեւ որ անհետի, ոչ մէկ նաւահանգստի մէջ կիջերները բրանթիքա չարուի։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ մաքսատան մէջ անցեալ տարի գործուած զողութիւններուն համար ամբաստանեալ անձանց դատին չարունակութիւնն, որ շաբաթ օրը տեղի պիտի ունենար Եղեռնագատ տեղին առչիւ, չորեքշաբթի օրուան յետաձգուեր է։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Մայիս 14էն 20, մէկ շաբաթուան միջոցին մայրաքաղաքիս ու պուլուարձանաց մէջ 208 մահեր պատահած են, որոց 106ն այր և 102ը՝ կին։ Անոնց 123ն իսլամ են (57 այր, 66 կին) 70ը՝ քրիստոնեայ (38 այր, 32 կին) եւ 15ը՝ հրեայ (11 այր, 4 կին)։

ՄԱՐԱԽ.— Պէօյիւք Զէքմէճէի մէկ գիւղին մէջ մարախ երեւան եկած ըլլալով, գիւղացիք հաւաքուեր են զայնս ոչնչացնելու համար։

ՆԱԻԱԿՆԵՐ.— Զեռնհաս իշխանութեան որոշմամբ՝ էյուպէն մինչեւ Գալատան գտնուած նաւակներու և մակոյկներուն վրայ թիւեր կը դրուին նշանակուելով հանդերձ անոնց պատկանած տեղւոյն անունները։

ՁԻՒԼԻ գաւառակին (Սեբաստիա) գայմամամ Մէհմէտ Ռիֆաթ պէյ մեռեր է։

ԲԱՅԱԶԷՏԻ մշակութեան եղանակին համար պատրաստուած տնտակ մը պիտի զրկուի Կարնոյ, Տրապիզոնի ու Սեբաստիոյ նահանգները։

ԱՏԱՆԱՅԻ նահանգին նախորդ Մէջլիսի Թէհլի էֆէնտի հանդիսաւոր թաղում յատկացուած է։

ՊՈՒԼԱՆԵՐԻ գաւառակի նորընտիր գայմամամ Իսմայիլ Շէմսէտտին պէյ երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ Տրապիզոնի ճամբով։

ԲԱԿԼԱ.—Իզմիրէն կը գրեն թէ բակլայի բերքն այս տարի կէս առ կէս քիչ եղած է բաղդատմամբ նախորդ տարւոյն, որովհետեւ տունկերը տեսակ մը հիւանդութեամբ վարակուեր են։

ՊԷՐՈՒԹի նախորդ կուսակալ Իսմայիլ Բէյմալ պէյ երէկ Պրուսա գնաց։

ԴԻՒԱՊ ՄԸ.— Շաբաթ առաւօտ Բաբաքէօյի կամուրջին մօտ մարդու դիակ մը գտնուեցաւ, սակայն ցամաք հանուելու պահուն ծովուն յատակը գնաց։ Դիակին վրայ բաց դոյն հագուստներ կային և 40-45 տարեկան կար։

ԻՍԲԷՋԷի ծխախոտ մշակողները խնդրած են որ իրենց հասուցած լաւ տեսակէ ծխախոտներուն համար Բէյճի վարչութիւնը պարգեւ մը տայ, ինչպէս կընէ Հանրային Պարտուց վարչութիւնը չիրա մարդոցներուն։

ՄԷԲԲԷի Էմիր Շէրեֆ Ամիրբէգիդ փաշան որդին Մէհմէտ Ադիլ պէյ երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Աֆիոն Գարահիսարի մէջ ուրբաթ օրը երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

ՍԻՒԼՅԱԹի և այլ գեղերու պատրաստութեան յատուկ գործարանի մը հաստատման համար մենաշնորհ խնդրուած է ձեռնհաս իշխանութենէն։

ԳԱՂԹԱԿՆԵՐ.—Երէկ Ազրիանուպոլոյ ճամբով մայրաքաղաքս եկան Թրիովացի քառասուն տուներ խլամ գաղթականներ, որք Անատոլուի կողմը զրկուեցան բնակութիւնն հաստատելու համար։

ՄԱՔԲԻԳԻԼԻ երեւելիք ծրագիր մը մատուցանելով ձեռնհաս իշխանութեան՝ խնդրած են որ խմելու համար անուշ ջուր բերուի գիւղին մէջ։

ՍԵԼԱՆԻԿԷՆ կը գրեն թէ տեղը բուսական ճարակած է։ Ժանտատենդի, հարանթիի և կարմրախտի շատ քիչ դէպքեր կը պատահին, նոյնպէս կեղծամշկութեան։ Տղայոց մէջ կապուտ հաղ կայ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը շաբաթ օրն ի բացակայութեան դատից Աբսոթլ անուն մարդ մը որ իբրեւ դրամանենգ ամբաստանուած էր։ Աբսոթլ դատապարտուեցաւ տասը տարուան տաժանակիր աշխատութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու և տուգանուածոյը գրաւման։

ՈՒՌԻՐԳ ԵՒ ԱՐԿԱՆԹ.—Բեաղրտխանէի մէջ մացառներու մէջտեղէն մարդու դիակ մը գտնուած է, որ ուռեցած և նեխած էր։ Վիզը գօտի մը փաթթուած էր։ Ոստիկանութիւնը բժշկական քննութիւն մը կատարել տալով հաստատեց թէ այդ մարդ այն գօտիով խեղդամահ եղած էր և մարմնոյն վրայ ալ թեթեւ վէրքեր կային։ Դիակը 40-45 տարիկան յոյնի մըն էր, կրնայ։ Ոչ ըլլալը տակաւին տուգուած չէ, մէկ քանի մարդեր ձերբակալուած են իբրեւ կասկածելի։

—Առջի օրը Ղալաթիոյ մէջ գինեպանի աշակերտ մը՝ Բանայոթ՝ գինիով վիրաւորեց Զէյթէլ անուն կին մը և փախաւ։

—Դարթալի մէջ ուրբաթ օրը հարանեաց հանդէսի մը առթիւ հրապէն պարպուած պահուն Պաթումցի դպիրական մը սպանուեցաւ։ Հրազէնը պարպողը՝ Իսմայիլ՝ ձերբակալուեցաւ։

—Տօքթ. Եֆթիպուլ ուրբաթ օրն ընտանեօք կառքով Բեաղրտխանէէն դառնալու պահուն ձիերը խրոչեցան և ուրիշ կառքի մը վրայ իրեան։ Այդ ընդհարման միջոցին կառապանը ծանրապէս վիրաւորուած ըլլալով անմիջապէս ֆրանսական հիւանդանոցը տարուեցաւ։

—Երէկ Սկիւտարի նաւամատոյցին մօտ ձի մը եօթը տարեկան աղջիկ մը կոխոտեց, որ բաւական ծանր կերպով վիրաւորուեցաւ։

—Ուրբաթ օրը Բեաղրտխանէէն դարձող երկու մակոյկներ չրջնցան, սակայն մարդու կորուստ չպատահեցաւ։

—Շաբաթ առաւօտ Շիրքէճիի 42 թիւ շրջհնաւը կամուրջին մօտենալու պահուն տասը-տասներկու տարեկան տղայ մը ահագարանօք գուրս ելնելու տեղն ծակը ինկաւ, սակայն անմիջապէս ազատեցին։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Բժշկական ժողովոյ շաբաթական նիստին մէջ ալ տեղի ունեցաւ ուրբաթ, միջօրէէն յետոյ, Տօքթ. Սիօֆիսի նախագահութեամբ, կարգացուեցաւ Տօքթ. Մահէի մէկ նամակը որով ցաւ կը յայտնէր թէ չի պիտի կրնայ ընդունիլ իրեն ի պատիւ տաւջարկուած հացկերոյթը։ Բացի իր ուզեւորական պատրաստութիւններէն, Ֆրանսայի բժիշկը չափազանց յոգնած է և քիչ մըն ալ տկար։ Շնորհակալութիւն կը յայտնէ իրեն նկատմամբ ցոյց տրուած համակրութեան համար։ Այս առթիւ Տօքթ. Մահէ բժշկական ընկերութեան մատենադարանին կը նուիրէ իր հեղինակած բժշկական գիրքերը։

Ժողովը միաձայնութեամբ իրեն պատուոյ անդամ ընտրեց Տօքթ. Մահէն։

Առաջարկուեցաւ հանդանակութիւն մը կատարել յիշատակարան մը կանգնելու համար ի պատիւ Շարբոյի, ինչպէս ըրած են գիտական հաստատութիւններն չատեր։ Այս նպատակաւ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի։

Այս և ուրիշ գիւանական գործողութիւններէ ետք, ժողովը անցաւ օրակարգին՝ որ էր Թիֆոյի տնտպի խորհրդի։ Վերջին նստին մէջ իր տուած խրատներն հաստատեցաւ։ Տօքթ. Դամպուրջոյնը ներկայեց Թիֆոյի վիճակագիր մը ուսկից կերեւի որ 15 տարուան է 3 տնտուան միջոցին պատահած Թիֆոյի էջդերէն 12⁷/₁₀ առ 100ը մահացու եղած են։ 1891 ապրիլի սկիզբէն մինչև 1894 մարտ 30, Բերայի կիրմանական հիւանդանոցին մէջ դարմանուած են Թիֆոյէ բռնուած 141 անձինք. այս դէպքերէն 12·76 առ 100ը մահացու եղած են։ Այս հիւանդութեանց դարմանման համար գործածուած են սիւլֆաթ տը քինին, սառույց, պաղ ջուրով լուացում և այլն։ Տօքթ. Դամպուրջոյնը մանրամասն ծանօթութիւններ հաղորդեց Թիֆոյէ բռնուողներու տարիքին ու սեռին վրայ, ինչպէս նաեւ ցուցուց թէ ո՛ր եղանակին մէջ յաճախադէպ է այդ հիւանդութիւնն և եղրակացուց թէ Տօքթ. Նարլիսի ցոյց տուած տակաւաթիւ մահերը (100ին 5½) պէտք է վերագրել ժէրէմի հիւանդանոցին մէջ գտնուած Թիֆոյի դէպքերուն թեթեւ տեսակէ և շատ տակաւաթիւ ըլլալուն։

Տօքթ. Նարլիս պատասխանեց, բացատրութիւններ տալով նախորդ նիստին մէջ իր ներկայացուցած վիճակագրութեան վրայ։

Տօքթ. Սեզրոսեան, որ առաջին անգամ ինք յայտնած էր այս խնդիրը, յայտնեց թէ Տօքթ. Դամպուրջոյնի ներկայացուցած վիճակագիրը կատարելապէս կը հաստատասխանէ իր տեսութեան, թէ երկրի մը կլիմային չի վարժուող օտարականները շատ աւելի տրամադիր են Թիֆոյէ բռնուելու քան բուն իսկ տեղացիները, թէ Եւրոպայի հիւանդանոցներուն մէջ Թիֆոյէ պատահած մահերու նուազագոյն թիւն է 100ին 8 և բարձրագոյն թիւը 100ին 15, միջին թիւ 100ին 12, որ կը համապատասխանէ Տօքթ. Դամպուրջոյնի վիճակագրութեան, այսինքն թէ Կ. Պոլսոյ մէջ Թիֆոյէ պատահած մահերու թիւը նուազագոյն չէ Եւրոպայի մէջ պատահածներէն։

Ասկից զատ, կիտուած է որ այն տեղերը ուր ջուրերը մաքրուած և լաւ տեսակէ են, Թիֆոյի դէպքերը զգալապէս նուազ կըլլան։

Ռուսական հիւանդանոցին բժշկ Տօքթ. Զէբուֆիէֆ ըսաւ թէ երեք տարուան միջոցին յիշեալ հիւանդանոցին մէջ Թիֆոյէ պատահած մահերու հանգամանութիւնն է՝ Ա. տարին 100ին 15, Բ.ը 100ին 6, Երրորդը 100ին 9, միջին թիւ 100ին 10։ Իր դարմանման եղա՝ նակը եղած է ուտելիքի մասին խիստ պահեցողութիւն, ո՛չ սիւլֆաթ տը քինին, ո՛չ պաղ ջուրով լուացում։

Տօքթ. Դամպուրջոյնը կը պատասխանէ թէ, բրոֆէսոր Ֆոն Տիւրինկէ իր լսածին նայելով՝ Համբուրգի հիւանդանոցներուն մէջ, ուր Թիֆոյի դարմանման բոլոր եղանակներն ալ հաւասարապէս ի գործ դրուած են, արդիւնքը նոյնը եղած է։

Տօքթ. Զէբեթիէֆի յայտարարութեան առթիւ Տօքթ. Լիմարաքի ըսաւ թէ այս կերպով կը հերքուի Տօքթ. Զավրիանոյի կողմէ նախորդ նիստի մէջ եղած զեկոյցը, իբր թէ ռուսական հիւանդանոցին մէջ պատահած մահերու թիւն էր 4 առ 100։ Կը մնայ լսել Տօքթ. Զէբրիի վիճակագրութիւնը ի մասին իսալական հիւանդանոցին, որուն համար ալ համիմատան մը ըսած էր Պ. Զավրիանոս։

Բժշկական ժողովոյ մէջ առ այժմ եղած վիճաբանութենէն կերեւայ ուրեմն թէ ի Կ. Պոլիս Թիֆոյի դէպքերէն պատահած մահերու համեմատութիւնն է 100ին 10էն 12, որ կը հերքէ Տօքթ. Նարլիսի և Տօքթ. Զավրիանոյի յայտարարութիւնները։ Ժողովը փափագ յայտնեց ուրիշ հիւանդանոցներու վիճակագիրներն ալ տեսնելու։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՌԵՏՈՒՐԸ

Վերջացող շաբաթուան մէջ առատ ցորեն հասաւ և գիները հետզհետէ կը կոտրին։ 3000 քիլէ կարծր ցորեն վաճառուեցաւ, Ագր. Պոլսոյ և Ռումելիի տեսակին օխան 22—23 փարայի։ Կակուղ ցորեն հասաւ 40,000 քիլէ և վաճառուեցաւ 30,000, քիլէն 13էն 14½ ղրուշի։ Կիրքա և Ազիմա ցորենները հասաւ 20,000 քիլէ և վաճառուեցաւ 10,000, քիլէն 14էն 14½ ղրուշի։ Ասոնցմէ զատ, վաճառուեցաւ 50,000 օխա եգիպտացորեն, օխան 15էն 15½ փարայի և 3000 քիլէ գարի, 6½ էն 6¾ ղրուշի։ Հաճար և վարսակ ո՛չ հասաւ ո՛չ վաճառուեցաւ. գիներն հն՝ մէկին օխան 18 և միւսը 20—21 փարայ։ Գալով ալիւրին, 6000 պարկ զանազան տեսակէ հասնելով՝ գնորդ գտան։ Ընթացիկ գործեր թեփի վրայ, օխան 10 փարայէն։

Լուրեայի վրայ բնաւ գործ չեղաւ։ 100 պարկ սիսեռ վաճառուեցաւ տեղական սպառման համար, Սամսունի տեսակի օխան 47 և 48 փարայի։ Բակլայի, սուսամի, կտաւատի, խաշխաշի, կորեկի և բամբակի վրայ գործ չեղաւ։

Արտասնելի գլխաւոր նիւթերէն՝ գործ չեղաւ ափսնի վրայ։ 101 պարկ Թիֆթիկ վաճառուեցաւ զանազան տեսակէ, օխան 11—15½ ղրշ.ի։ Նոյնպէս 20 պարկ գեղին ճէկրի, կեսարիոյ, օխան 3½ ղրշ.էն։ Գաղի խէժ վաճառուեցաւ 12 պարկ։ Ոգելից ըմպելիներէն 15 տակառ Վիշնեայի ընտիր ալքօլ, 76 տակառ ռուսական, 14 հունգարական և 22 տակառ Համբուրկի, որոնք հասան և վաճառուեցան, 40—41 և 43 օխան մէկ օտմ. ոսկիի։

Գաղթականներէն՝ 600 պարկ խոհուէ հասաւ և պատրաստ գտնուածին վրայ բարդուելով, վաճառուեցաւ ընդ ամենը 1500 պարկ, 100 օխան 12½էն 14½ առկիի փոփոխական գներով։ 4000 պարկ Թրիէսթէի շաքար հասաւ և վաճառուեցաւ 101էն 108 ղրուշի, ըստ տեսակին, նոյնպէս 900 պարկ Օտեսայի շաքար՝ 90ական ղրուշէն։ Ռանգոնի բրինձ չհասաւ, և պատրաստ գտնուածէն վաճառուեցաւ 300 պարկ, 94ական ղրուշէն։ Մամ ոչ հասաւ ո՛չ վաճառուեցաւ. գիները նախորդ շաբաթուան վրայ ո՛ր և է փոփոխութիւն չեն կրած։ Ընթացիկ գործեր բէյրութի վրայ ղրուն ռուսական տեսակի սնտուկը Կոստ 21—21¼ ղրուշ։

Բացումն վարիի։—Դրամագիրք։—Եւրոպիոյ բոլոր հրապարակներուն վրայ բաց փոխանակագրերու ընդունելութեան վարիի։—Բաց վարիագիր։—Գրել առ Պ. Յոյր, 90 Ուիլիամ Սթրիթ, Լոնտոն։

1065 2—2

ԳԻՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՍԵԼՈՒ ՆՈՐԱՀՆԱՐ ՓՈՂ ՄԸ

Պ. Է. Մութօն որ «Մերլինոս» կեղծ ստորագրութեամբ ճանչցուած է, շատ մը մտացի ու զուարճալի յօդուածներ հրատարակելով, ոչ միայն իր խնդագիտական տաղանդը կը փայլեցնէ, այլ նոյն խակ գործնական մարդ մը ըլլալը կը հաստատէ։ Այս անգամ շատ գիւրին փորձ մը կը յանձնարարէ, խուլերուն լսել տալու համար։

Լսելու համար պատրաստուած գործիքները շատ սուղ ըլլալով, անպատճառ ականջին մէջ փողի մը մտցուելը կը պահանջեն և պէտք է որ միշտ խուլը իւր վրան պահէ կամ ձեռքը ունենայ զայն։

Պ. Մութօն երեւակայած է տեսակ մը փող զոր եթէ առաջին անգամ տեսնես, շատ դիւրին ըլլալուն չուսով համոզում կը գոյացնես։

Առէք թերթ մը գծագրութեան թղթի նման գիմացկուն մուղթ, 0,006 կամ 0,007 տրամագծով գլանաձեւ պլորեցէք։ Այս է ականջ։

Մէկ կողմը ականջին մօտեցուցէք եւ միւս ծայրէն խօսեցէք։

Այսպէս կընտրք պատրաստել զանազան մեծութեամբ փողեր և ընտրանի մը այլ և այլ տեղերը հաստատել՝ որպէսզի խուլը իւր տրամադրութեան ներքև ունենայ զայն ամենուրեք։ Լաւագոյն պիտի հասկցուի, եթէ ըսենք որ այս խողովակին մէջ թրթռացող օդին զանգուածը մեհամուռ ականջին կուգայ, և այսու՝ ոչ միայն լսելիքաց գործարանին կը բաթի, այլ նաև գանկին մերձակայ մասանց։ Այս նպատակաւ պատրաստուած գործիքներէն աւելի լաւագոյն արդիւնք յառաջ կը բերէ այս կազմածը։

Անէն տեղ թուղթ կայ. հետաքրքիրները կրնան օգուտ քաղել Պ. Մութօնի գործիքէն որ այսպէսով մեծ ծառայութիւն մը մատուցած պիտի ըլլայ ապագային։

Մ. Դ. Զ

ԿԱԶՄԻ ԵՒ ՏՈՔԹՈՐԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՐԾՈՅ ՀԱՄԱՐ

ԴԻՄԵԼ ԱՌ

ՄԱՏԷՈՍԱՆ

Գ. Ֆրանգեան Գալաթիա, Գալաթիոյ Գլխաւոր Եօզդաշ

Թիւ 27, Պոլիս

ՏՕՔԹՈՐ ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆ

Մանկաբարձ եւ մանկաբոյժ կանանց հիւանդութիւնց

Հաստատած է իւր բնակութիւնը Բէյոյ Պէյոլիւ Փարմաք դռնու փողոց թիւ 2 տունը։ Ամեն օր կէս օրէ վերջ հիւանդ կընդունուի իւր տունը։

Ուրբաթ կէս օրէ վերջ ձրի կը դարմանէ։ Կը կատարէ մանկաբարձական և կանխապահպանական գործողութիւններ։ Կը խնամէ երեքարկանութեամբ բոռ պարագայից։ 1033 12—20

Տղայոց անունդ.—Քասքաթին Քալէա։

ՄԻՍՔԷԼ

Երանգով եւ ընկերաց խնամքով այս անգամ դուռ թարգմ. պատրաստուած եւ ա՛ր եւ է վնասակար նիւթերէ, բան ոսկեներկի գործ ընելով ստամոքսը գրգռելու եւ պիսիկան բնաջնջ տալի ինանելու համար բժշկաց կողմանէ, թանկ արարուած ալեր եւ մատիկներ։ Մինչեւ մեր ամենայն եւ կնոջաց շիշերով ու գրչեր ով՝ ի վաճառ ճանուած են հետեւեալ տեղերը։ Ի Զաքարիա օտմ Պանդային կարգը Եռաբուի Եղբայրանն էֆէնտի խանին տակ Մեծ Ս. Մեկանոցը եւ մայրաքաղաքիս հանրածանօթ գեղարուեստներ։ Բերայի նշանաւոր գարեջրատուները։ Գալատիա Յուսխիսն խանին մէջ Պոլսոյ ա գեղի ճաշարան։ Ղօրլուա փողոց թիւ 9, Բէյօգլիի Փողոց Խալիի ագայի թիւ 27 ճաշարանը։ Սանդարգիլար փողոց Արզին ագայի թիւ 199 գրոց սարայը։ Մեմանի, փողոց թիւ 111 Մանգէն թիւ 6 խանութը։ Հալէպ նաղշլի մէջ Ոնիկի ագայի ճաշարան։ Մեծ Փողոց շարաբաշեան Հաճի Սարգիս ագայի թիւ 51 խանութը։ Թարլա Պաշի Սերոբի Անատոլի թիւ 40 մեհրանոցը։ Ի Գալատ-գարա Սեմանճոն ճանոթի նպարավաճառ Հաճի Մելիքան Ագայի թիւ 21 խանութ։ Ի Խանկոյ Թուլուգիոյ Մկրտչ Մարտուտագայի թիւ 113 գրոց մարտը։ Մանդրը գիւղ 49 թիւ Սիմոն ագային գաղիոն։ Դարը գիւղ Ներսիսեանցիին վրայի առեւտրական։ Ամենայն տեղեաց ալ պիտի ծանուցուի կարգաւ։ 39։

Ի ԱՐԵՒ ԵՒԵՐԻ ՔԱՆԻ ՇԻՇԱՍ

Կ. Պոլիս, 15 մայիս 1894

Պարոնայք Ադամ և Եւան,

Որ է հեռի սկսած եմ գործածել ձեր Ոգեղէն լարանէն, մինչեւ յաս ապրելիս ձեր մասնակցութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս ոչ թէ այս հանգոյ և յայտոյ գործածութիւնը միշտ նախանձաւոր հանդիսաւորելու է Աստուծոյ Հրեշտակներուն։

ՏՐ. Ա. ԱՅՍՏԻԼԱՆԻ

Կոստանդնուպոլսոյ Օսմանեան դրամագլուխ

ԱԶԳԻ ԹՐԱՄՈՒԼՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ինչպէս արդէն ծանուցուեցաւ, Թրամուլէյի ընկերութեան գարիի հայթայթման նուագարդը վերջնապէս տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ յունիսի 15/27 հինգշաբթի օրը, մէկ անգամէն, կէս օրէն ճիշդ 2 ժամ եռալը։

Մասնակցիլ փափագողներէն կը խնդրուի որ իրենց ապրանքին մէկ նմոյշը հետ բերեն։

Կ. Պոլիս 13/25 մայիս 94 2—3

ՕԼՈՒՄՊՈՍ Քրիստոնէական Հաւատոյ, ի պէտս ազգային նպաստ կրթական վարժարանաց, յօրինեց Սահակ Ա. Խանդեան. վանտաման կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիէ, ձատէէսի, Թիւ 61, Նշան Կ. Գէրպէրեանի տպագրատունը, ի գին 1½ ղրուշ։ 1071 1—3

ՍՈՒՐԲ ԵՐԿՈՒ, նկարագրութիւն Ս. Երուսաղէմի եւ Մարգարեն տեղեաց, գրատոր Ա. Աշխատասիրեց Տ. Գրիգոր Վարդապետ Պալեան Թալասցի, Աւանդող Հայոց կեսարիոյ. վանատան կեդրոնատեղին է Ն. Կ. Գէրպէրեան տպարանը ի Կ. Պոլիս Էսկի Զապթիէ ձատէէսի Թիւ 61 ի գին 15 ղրշ։ Մեծաքանակ գնողաց ¦. 20 զեղչ։ 1072 1—3

ԵՐԿՐՈՐԴ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ, յօրինեց Մ Մամուրեան. վանատան կեդրոնատեղին է Ն. Կ. Գէրպէրեան զրատունը ի Կ. Պոլիս Էսկի Զապթիէ ձատէէսի Թիւ 61. ի գին 2½ ղրշ։ Մեծաքանակ գնողաց ¦. 20 զեղչ։ 1073 1—3

ԱՐՃ եւ գործնական եղանակ, անգիրերէն լեզուն սահուն կերպիւ խօսիլ սորվելու, ուսանելի տասը շաբաթէն. հեղինակ Տքթ. Բիւրատ Ս. Բօշէնեան, վերածեց ի հայ Պ. Սուրեան, գին 2 ղրուշ։ 1074 1—3

ՏՕՔԹՈՐ ՍԻՄՈՆ ԱԲՈՍՏՈԼԻՏԷՍ

Բժիշկ եէտի-Գուլէի յունաց հիւանդանոցին, մասնագէտ ուղեղային հիւանդութիւններու, ողնածուծի և Ջիղերու, ինչպէս նաեւ մտաւորական հիւանդութիւններու, (անդամալուծութիւն, կաթուած, դնդեղահարութիւն տղաքներու, յօդացաւ, լուսնատութիւն, կանանց ջլախտութիւն, դիւացաւ, ուղեղասաղ և Ջիղերու տկարացում և այլն)։

Հիւանդ կը հայի կէսօրէն ետք ժամը 3էն 5։ Բերա, Թաքսիմ, Սբբա Սիրի փողոց, թիւ 162, յունական Զաբրեան վարժարանին դէմը։ 1071 2—35

ԱՂԱՒՆԻԿ ՀԱՅԹԱՅԹՈՒՄ ԳԻՐԵՐՈՒՆ

ՊԱՅՄԱՆԵՐ ՎԱՃԱՌՄԱՆ

Գիրքերը կը տրուին Փարիզի գնի

100 ֆրանքի և ասկից պակաս ամէն յանձնարարութեան համար վճարումը պիտի ըլլայ սահմանեալ

ՀԻՆԳ ԹՐԱՆԳ

Փոխադրութեան ծախքը գնողին վրայ։ Մեկ հետ յանձնարարութեան չընկնողներն անձերն կը խնդրուի որ հրատարակութեան մը առնեն տեղւոյ վրայ։

Ա. Տ. ՁԻՒՀԱՆԵԱՆ

Դարբ Դեա, 10, Խալիքար խան, Դալամքեա Ի., 331 42—48

5

Ֆլավիան շրջենաւը, նաւապետ Բրիօր, Օտեսայէն սատ կը ապասուի դեպ ի յունիս 6, անմիջապէս ճամբայ կելլէ դեպ ի Լիվերբուլ։ Գործ՝ Ֆլավիան ընդ՝ ընկ. Լ.Տ. ԼԱՖՈՆԴԷՆ

ԻԼԱՆ

ԹԱՂԻՆԷԻ ԹԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Թաղինէի Թասսայի շահանէճէ միապայա օրունտանգ Թիրէլի չուգա իլէ ֆէս բիւսկիլիւն

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայսր Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրգ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքվա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱՆՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 ռուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 55,000,000 ֆրք.
1893ի հասոյթք 20,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ 70,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ՊՕՂՈՍ ԱԻԳԵՐ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, թիւ 22, 23

Քննիչ Ընդհ. Գործակալութեան Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Զէօմիլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌՈՒԲԻՆ ԵՒ ԸՆԿ. 1010

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՂԱՐՏԱԿԻ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ,
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Կ. ԴՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ,

ՂԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
20 ՍԵՊԷՄԲԵՐ 1310
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՑ, ՂԱ ԱԹԻԱ 771

PHŒNIX FIRE OFFICE
ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000 — "ՖԻՆԻՔՍ" — ՀԻՄՆԱԼ Ի ԼԻՆԴՈՆ ԱՄԻՆ 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի հետևուց համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սև ծովու եզերաց Ղալաթիա, Կամուրջի դէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը։

618

ԻԼԱՆ ՊԱՊ ՍԷՐԱՍԷԼԻՒ

Զինեմ Օրտուի հիմայուն մէրքէզ վէ մէվաբրիտէ պուլունան ճիւնուտը ճէնապը միլիւքեանէ վէ հայվանաթը մրիսկ իտարէսի իչուն միպայասը մէվզքի միւնագասայա գօնուլան պիլ ճիմիէ էրզաք վէ մահրուզաթ վէ սայիրէնին թաասրնա թալիպ օլան վէ չէրիաթիի անլամագ խթէեէնլէրին մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը տայիրէնինէ կէմէլէրի իլան օլունուր։

Նօ. 15 2—3

Մէրքէզը սալթանաթը սէնիէտ պուլունան ճիւնուտը ճէնապը միլիւքեանէ մուայէնաթը իչուն միպայասը մէվզքի միւնագասայա գօնուլան զահմէթ իչու մայրը բուլունին 26ընճը բէնչէնպիկ կիւնինէ գատար միւնագասասը պիլ իճրա եէմը մէզքիւրտ գարարը գաթիի միրիլէճէկի վէ մայլսըն 30ընճը բաղար իրթէսի կիւնինէ գատար տաթի թէգարուր իտէճէք ֆիյաթըտան 100ամէ 5 թէնգիլինին գապուլը իլէ եէմը մէզքիւրտ իհտէի գաթիէի իճրա զբընանաղը ճիհէթիլ իթասրնա թալիպ օլանլարն մագամ Սէրասքէրի լէվազիմաթը ուսմուտիէ տայիրէնինէ կէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 13 5—9

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒՆԵՐ
ԵՐԻՒՆԻԼԻ-ԲԻՒՆ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ
և Օրէնայի ՃՊԼԻ-
ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլս	3000	Կալիէլօ	5500	Բաէտէր	1700
Ասսլս	5500	Կիպանս	2200	Բլանս	1500
Արկս	2300	Կոզզ	1800	Բօլս	1000
Արիսսդա	3000	Կրօտոնս	2200	Գուլդա	2800
Պասանս	3000	Հիրօ	2000	Բիալգօ	4400
Պօրտոիս	2200	Հիտալկս	3000	Ինալտս	3200
Պրավս	2000	Հինտու	7000	Բօլլս	3000
Պրֆֆաս	8800	Համպէր	1200	Բամէս	3500
Դէյլս	2600	Այակս	5000	Բօգալիս	3500
Դալիսսս	2500	Ճիանս	2300	Սալէրնս	4000
Դամէս	2100	Գէլսս	2000	Սանդիակս	8200
Դաղս	2000	Բօլրինս	4000	Սարֆս	2000
Դօսս	2700	Բօլնս	2200	Միրվիս	2000
Զիրակս	5000	Լէս	2000	Սօրէնտս	4300
Դիլս	5500	Լէքանս	4500	Թ. Ուիլսն	3000
Գուլբրատս	3400	Լիվրնս	3000	Թուրսս	1200
Տիգս	1500	Մալմ	1500	Թօլիտս	2800
Տօմինս	2500	Մարէնկս	4300	Թօրբիտս	900
Տուրս	1800	Մարգէրկս	3500	Ուլպինս	5000
Տրաբս	2100	Միլս	2000	Վալմուրնս	5000
Էյանսանս	2600	Մուրինս	3100	Եէլտս	3600
Էյտոբատս	3000	Նէրս	2000	Զէպրաս	1000
Էլէքտրս	3200	Օրլանտս	3000	Տիֆայնրնս	00
Տլանս	2600	Օնէլլս	5000	Ձրմնս	200
Ֆալբրն	800	Օզրանս	4500	Զէրս	1 0
Ֆիտս	700	Ոզրս	2000	Մօսրինս	1 0
		Էճիրշրն Մօնարք	8000		
		Ռիրմրզրն Մօնարք	8000		
		Լրվրրն Մօնարք	8100		

Ռ—ղրվնս չոգենաւը, նաւապետ Ռէս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 28ին և Յունիս 10ին հոս կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՇ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ
Խան, Ղալաթիա
858

ԱՅԷՐԻ ԶԷՐՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼ

Այէրի Զէրրի բէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրերը, փողոցաւոր, րորբորումն հազազի, ըորբորումն շնչափողի, շնչարգելութիւն եւ այլն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար Որորները, կը հանդարտեցնէ Որորային զգրգռումները եւ կապուտ հազն եւ յառաջացեալ Որորախտի համար միակ զարմանն է որ հզօրագոյն կ'ներփէ ու կը կասդրէ։

Այէրի Զէրրի Բէքթօրալն՝ որ այնքան մեծ դիմաբաս ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, նորա կոկորդի եւ Որորային տկարութեանց վերայ ունեցած ազդեցութեամբն է, որով միանգամայն իւր ազաբիւնութեանց ջատագովն եւ պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զէրրի Բէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամէն դեղերէ գերազանցն է եւ դիմել։ Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի։

Կը ծախսուի մայրաքաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։ Գեղրոնապեղին է Ս. Մ. Մինասեան եւ ԸՆԿԵՐՔԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։ 906

ՏԻՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲԱՅԺԻՔ
| ՊԱԶԱՐ-ԳԱՏՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշքուռէ լինարի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամն ամենատարիպ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամեն տեսակ բերանի և ակռայի հիւանդութեանց։
(Բացի կիրակի) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափի՞ն։ Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէք Ռոյալ Վինդսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մի կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին։ Այս դեղ, որուն տէրը չքաղրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրներու և դեղագործներու քով։

Վիքթորիայի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախսուի Ռոյալ Վինդսորի ծախուած տեղերը։

ՇՈՒՐԲԷԹԻ ԹԱՑՐԻԶԻ

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսքիսարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսքիսար
11 —		11 30	
11 30		11 50	6 25
12 —		12 20	7 —
12 30	6 15	12 45	7 30
1 —	7 Վոսփ.	1 20	8 20
1 30	7 45	1 50	9 5
2 —	8 10	2 15	9 50
2 30	8 50	2 50	10 15Դգկ.
3 —	9 30	2 45 Վոսփ.	10 30Ֆէրպ
3 15 Ֆէրպ.	9 45 Ֆէրպ.	3 25	10 40 Դգկ.
3 30	10 20	4 —Ֆէրպօթ	11 —
4 15	10 35 Դգկ.	4 35	11 30Ֆէրպ
4 35 Վոսփ.	11 5 Դուզկ.	5 — Վոսփ.	11 30Դգկ.*
4 45 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	5 10	11 50
5 —	11 20	5 35Ֆէրպօթ	— —
5 35	12 5	5 40	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսքիսարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսքիսար
11 —	—	11 20	— —
11 45	7 —	11 50	6 25
12 30	8 10	12 15	7 30
1 15	7 45Վոսփ.	1 —	8 20
2 —	9 —	1 45	9 5
2 35	9 30	2 15	9 45
3 20	9 45Ֆէրպ.	3 5	10 15
3 15 Ֆէրպօթ	10 15	2 45 Վոսփ.	10 30Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 —Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 —Ֆէրպ.	4 30	11 30Ֆէրպ.
5 45 Ֆէրպօթ	11 10	5 — Վոսփ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	5 35Ֆէրպ.թ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

1 30	Հարէմէն Սալանգ բացի Ուր.է)	
4 —	» » բացի Ուր.է	
10 40	» » բացի ուր. կիր. օրերէ)	
11 25	» » ուր. կիր. ժ. 10.45ին	
1 —	Կամուրջէն Հարէմ Սալանգ բացի կիր.է	
3 30	» » » բացի Ուր.է	
10 10	» » անտի Սալանգ բացի ուր. կիր. օրերէ	
11 10	» » » Սալանգ Կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։	

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ՍԻՐԲԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՒԱՐԶ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒ ԺԱՄԵՐԸ

3 15	Ի սկիւտարէն Դալամաշ Սիրբէճի
4 45	Իսկիւտարէն Սիրբէճի
9 45	Իսկիւտարէն Սիրբէճի
11 —	Իսկիւտարէն Սիրբէճի
4 —	Սիրբէճիէն Իսկիւտար
5 35	Սիրբէճիէն Դալամաշ Իսկիւտար
10 30	Սիրբէճիէն Իսկիւտար
11 30	Սիրբէճիէն Դալ.Իսկիւտար

Ծան.—Օրը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւ իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք 8,000,000
Պահեստի Դրամ	» 6,889,695
Տարեկան հասոյթ	» 16,890,344

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴՐՈՂ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահէք—Դարու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ
ԱՍԻՈՒԱՆՍ ՔՕՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՔԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ
726 Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Գահէք Դարու, Մէյտանճըք սոքաք, Ուիթալ խան։

EMULSION SCOTT

(ԱԴԱՊԷՍ ՕՐ.ԷՐԷԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԷՆ ՅԱՒՏ ԻՒՂ
Իքթիսատիկ որ շատ Ի սպասել
Գաստրոֆոսֆատ Սոդոդի և Գաւիւնի,
ի Նիւ-Եորք։

Կարեւոր չափ անհրաժեշտ է
Մարդիս մեծ հետ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իքթիսոֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուղաձուութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, սիրուած հետ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով
Խարդ ակատարք ի Կ. Պոլիս, Հ. ՀԱՐՈՒՐ ԵՒ ՀԱՅԻԲԻ։

ՇՈԳԵՆԱՅԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՍՈՒԷԱՆ
Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պարսկաստան դէպ— կանոնաւորապէս բանող

Մինչեւէլ չոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունիս 5ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ռ—ղրվնէն և արագ ուղղորդութիւն

Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐՐՊՈՒԼ
1054 Մոսկանէ Սէթէ-Ֆրանսէ

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՅԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ, Պորտսայդ, Մէրսէյսայտ
և Մ— Ծովի Դէջ— Բառնոլ Ղէֆէնատ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բանէէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիա	2400
Թէյպը	3000	Ծապրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆնարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիսիոս	2500	Կիւէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՂ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՐԱՏԵԱՆ

ՀՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ